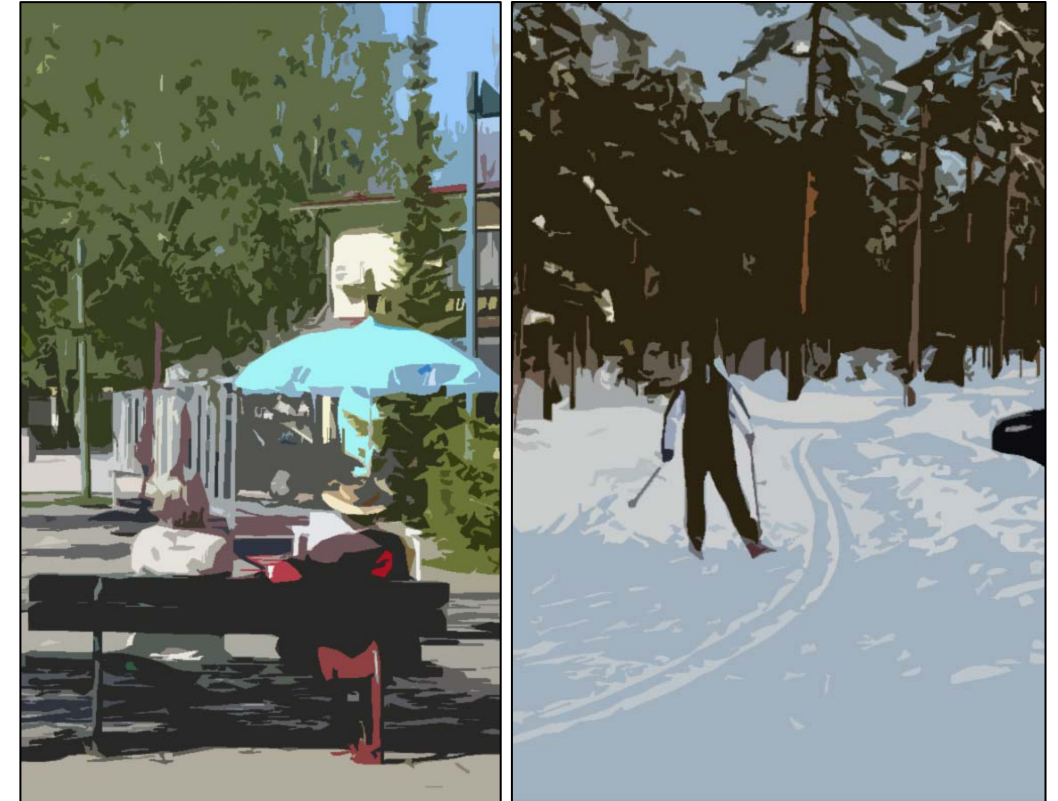

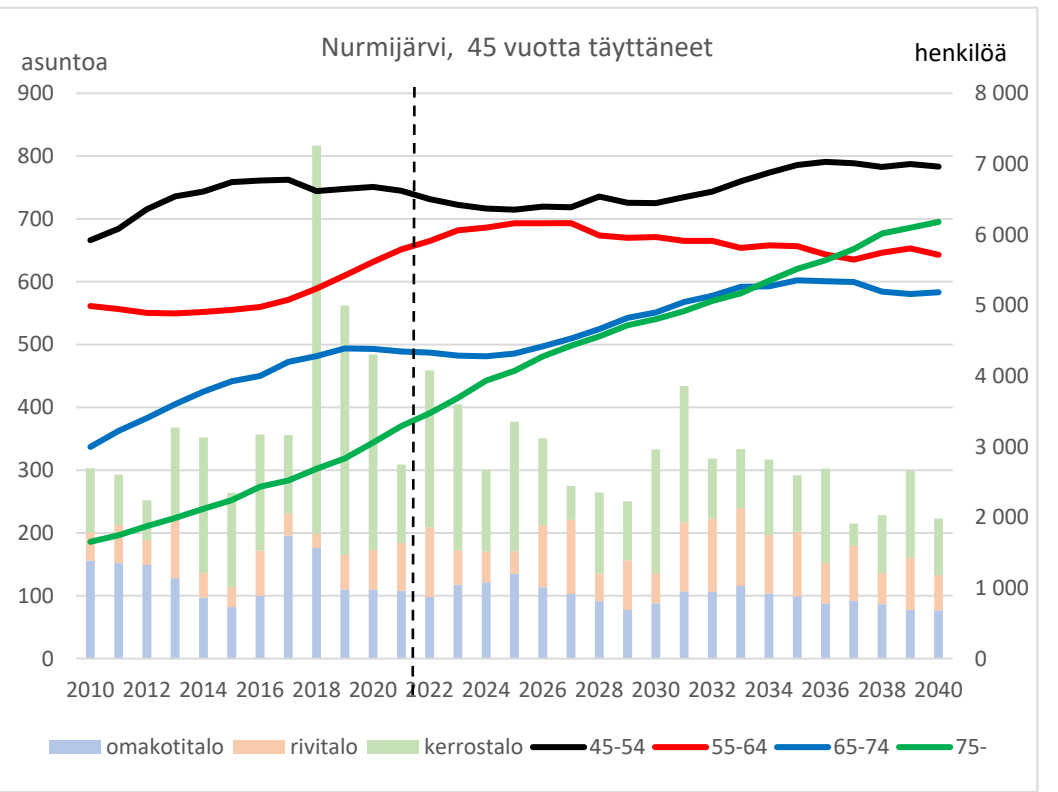
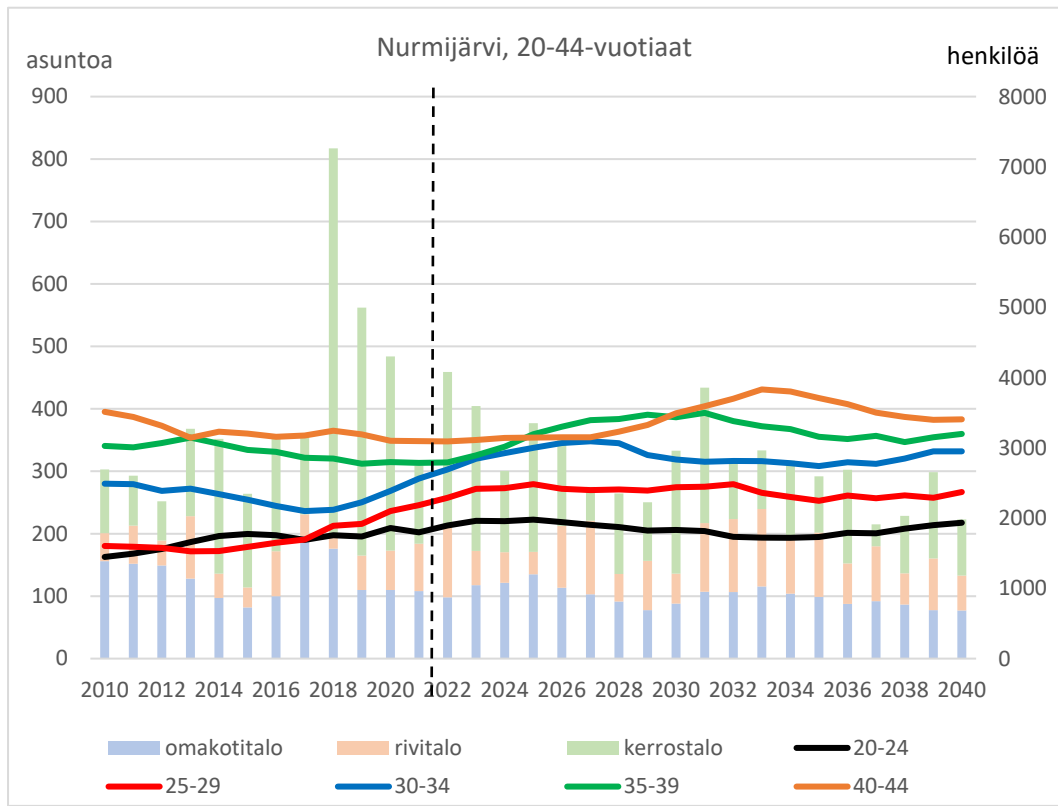
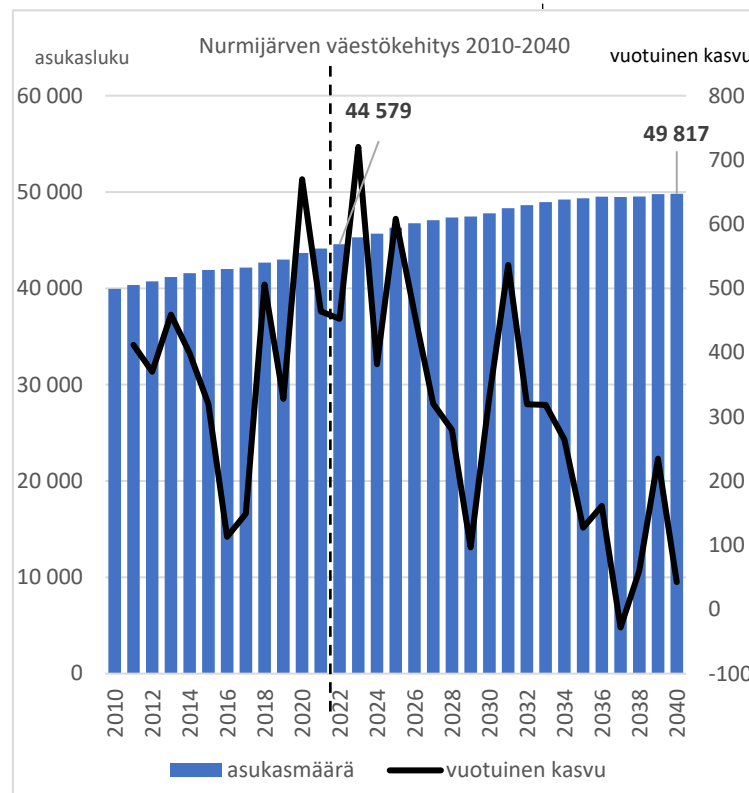
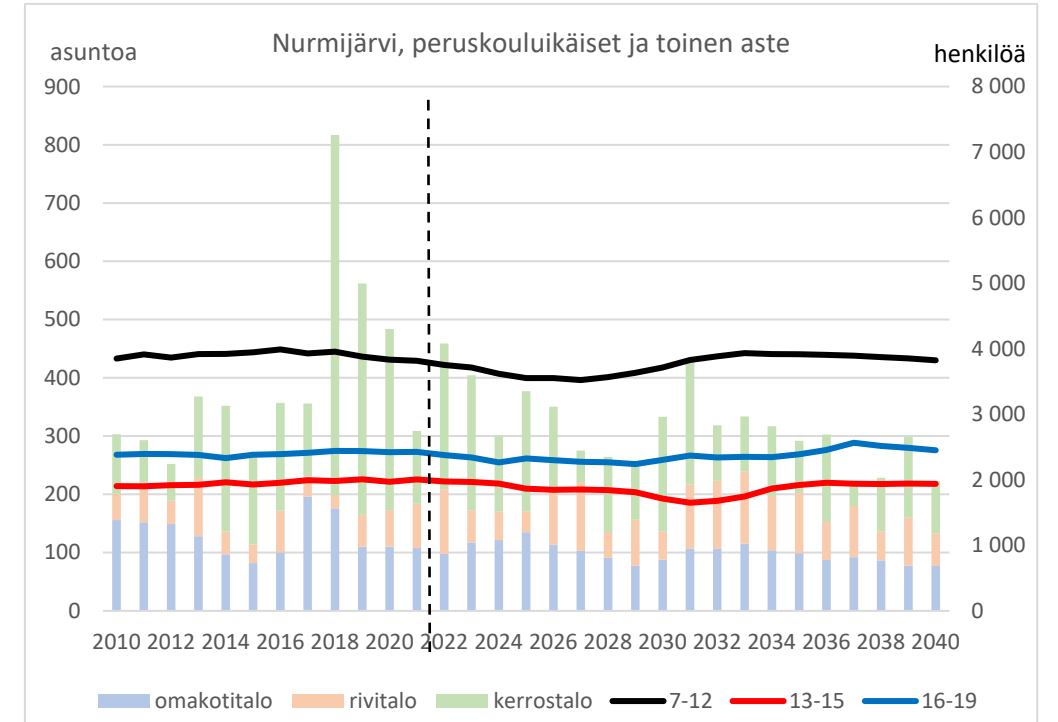
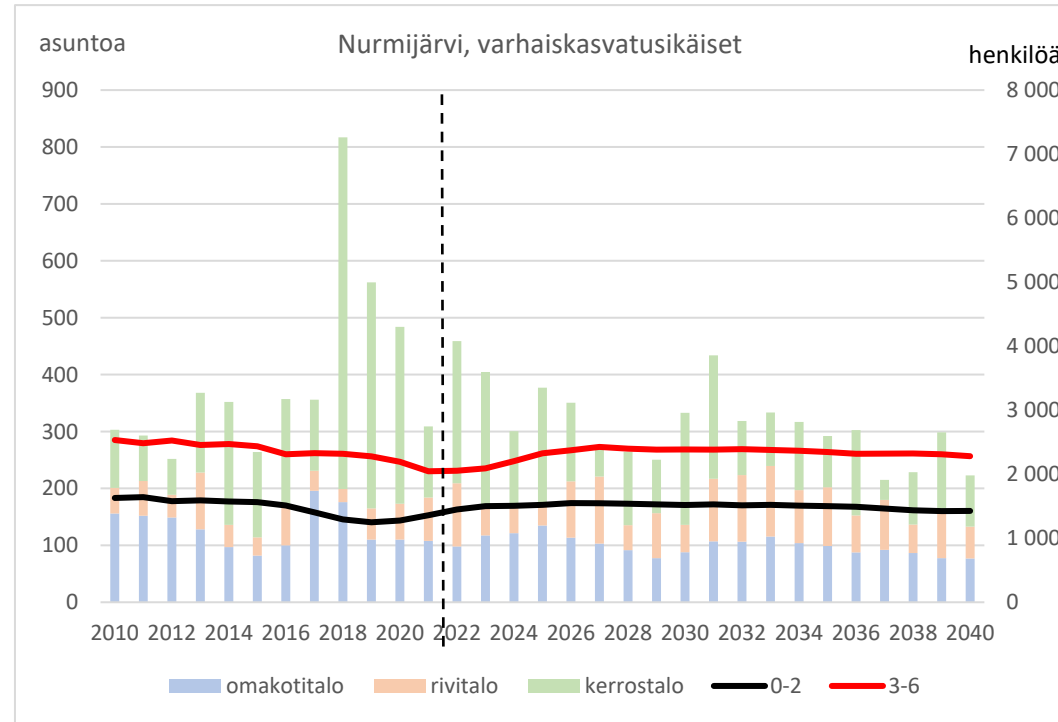
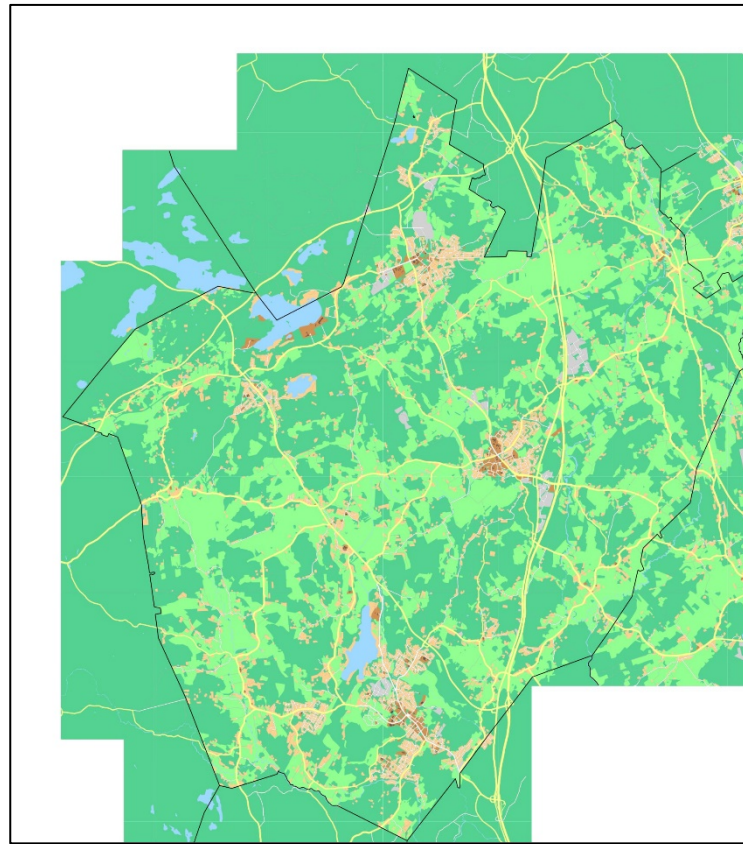
Nurmijärven väestölaskelma 2022–2040

Sisällys

2	Nurmijärvi	1
3	Rajamäki.....	3
4	Kirkonkylä.....	5
5	Röykkä.....	7
6	Klaukkala	9
7	Maaseutualueet	11

1 Nurmijärvi

Nurmijärven väestökehityksen arvioita vuoteen 2040																	valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista			
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	75-	asukasmäärä	vuotuinen kasvu	kasvu%	omakotitalo	rivitalo	kerrostalo
2010	1 629	2 534	3 850	1 903	2 383	1 447	1 604	2 489	3 027	3 512	5 921	4 989	2 996	1 653	39 937	309	0,80	156	45	102
2011	1 642	2 483	3 914	1 900	2 394	1 495	1 592	2 483	3 008	3 440	6 083	4 946	3 223	1 746	40 349	412	1,03	152	61	80
2012	1 580	2 526	3 864	1 918	2 391	1 561	1 577	2 387	3 068	3 314	6 360	4 892	3 405	1 876	40 719	370	0,92	149	40	63
2013	1 591	2 456	3 918	1 922	2 379	1 658	1 527	2 420	3 146	3 144	6 541	4 885	3 600	1 991	41 178	459	1,13	128	100	140
2014	1 575	2 472	3 920	1 961	2 330	1 744	1 530	2 341	3 060	3 230	6 610	4 907	3 777	2 120	41 577	399	0,97	97	39	216
2015	1 565	2 436	3 944	1 928	2 383	1 774	1 589	2 261	2 970	3 204	6 742	4 935	3 924	2 242	41 897	320	0,77	82	32	150
2016	1 511	2 312	3 989	1 954	2 392	1 757	1 650	2 173	2 943	3 157	6 765	4 975	3 999	2 433	42 010	113	0,27	100	72	185
2017	1 405	2 328	3 929	1 993	2 412	1 689	1 694	2 100	2 859	3 176	6 776	5 078	4 200	2 520	42 159	149	0,35	196	35	125
2018	1 293	2 320	3 955	1 982	2 440	1 756	1 890	2 118	2 847	3 244	6 616	5 237	4 280	2 687	42 665	506	1,20	176	23	618
2019	1 249	2 278	3 880	2 007	2 439	1 737	1 919	2 225	2 774	3 191	6 648	5 423	4 389	2 834	42 993	328	0,77	110	55	397
2020	1 276	2 194	3 833	1 968	2 420	1 858	2 100	2 387	2 798	3 100	6 675	5 614	4 383	3 057	43 663	670	1,56	110	63	311
2021	1 359	2 046	3 815	2 005	2 426	1 798	2 185	2 562	2 785	3 096	6 621	5 792	4 347	3 290	44 127	464	1,06	108	76	125
2022	1 449	2 055	3 751	1 973	2 376	1 895	2 288	2 693	2 793	3 092	6 504	5 910	4 331	3 471	44 579	452	1,03	98	111	250
2023	1 501	2 092	3 712	1 966	2 339	1 961	2 418	2 846	2 893	3 111	6 420	6 062	4 288	3 689	45 300	720	1,62	118	55	232
2024	1 506	2 204	3 619	1 943	2 264	1 957	2 426	2 925	3 017	3 142	6 368	6 100	4 277	3 933	45 681	382	0,84	122	49	130
2025	1 522	2 326	3 551	1 864	2 325	1 978	2 483	2 999	3 194	3 146	6 352	6 160	4 316	4 072	46 290	608	1,33	135	36	206
2026	1 549	2 373	3 551	1 848	2 299	1 943	2 418	3 069	3 300	3 150	6 396	6 161	4 419	4 276	46 751	462	1,00	114	99	138
2027	1 547	2 428	3 521	1 851	2 275	1 905	2 399	3 093	3 394	3 152	6 388	6 163	4 529	4 427	47 072	320	0,69	103	118	54
2028	1 540	2 400	3 566	1 842	2 267	1 873	2 407	3 066	3 409	3 230	6 540	5 989	4 663	4 559	47 351	280	0,59	92	44	129
2029	1 530	2 385	3 632	1 810	2 239	1 821	2 391	2 897	3 472	3 327	6 451	5 954	4 822	4 717	47 448	97	0,20	78	79	94
2030	1 519	2 388	3 713	1 712	2 304	1 831	2 440	2 833	3 435	3 491	6 446	5 967	4 899	4 804	47 781	333	0,70	88	48	197
2031	1 528	2 383	3 828	1 650	2 370	1 815	2 447	2 802	3 498	3 593	6 529	5 912	5 046	4 917	48 317	536	1,12	107	110	217
2032	1 514	2 390	3 884	1 679	2 340	1 733	2 483	2 812	3 381	3 700	6 610	5 913	5 134	5 063	48 637	319	0,66	107	117	95
2033	1 522	2 379	3 933	1 744	2 350	1 722	2 361	2 811	3 307	3 832	6 754	5 811	5 261	5 169	48 955	318	0,65	116	124	94
2034	1 508	2 367	3 919	1 866	2 345	1 719	2 302	2 781	3 268	3 803	6 877	5 849	5 269	5 348	49 220	265	0,54	104	93	120
2035	1 500	2 346	3 915	1 921	2 390	1 730	2 245	2 742	3 157	3 709	6 985	5 837	5 354	5 516	49 347	127	0,26	99	103	90
2036	1 492	2 318	3 905	1 954	2 456	1 791	2 321	2 796	3 126	3 623	7 030	5 718	5 340	5 638	49 508	161	0,33	88	65	150
2037	1 464	2 322	3 895	1 941	2 565	1 784	2 282	2 772	3 172	3 501	7 010	5 646	5 330	5 796	49 480	-	-0,06	92	88	35
2038	1 436	2 325	3 871	1 934	2 517	1 850	2 323	2 848	3 083	3 439	6 959	5 744	5 194	6 017	49 540	60	0,12	87	50	92
2039	1 425	2 313	3 852	1 943	2 488	1 900	2 290	2 950	3 151	3 400	6 999	5 806	5 160	6 098	49 775	235	0,47	78	83	138
2040	1 427	2 281	3 822	1 937	2 451	1 934	2 371	2 951	3 197	3 407	6 962	5 714	5 184	6 180	49 817	42	0,09	77	56	90

Väestön määrä, rakenne, alueellinen sijoittuminen sekä näiden muutokset nyt ja tulevaisuudessa ovat kunnan hallinnon, suunnittelun ja palveluiden tuottamisen keskeistä tietopohjaa. Väestölaskelmat eivät kuitenkaan synny tyhjästä, sillä ne sisältävät menneeseen kehitykseen perustuvien tarkasteluiden lisäksi myös vireillä olevat ja alkavaksi arvioidut rakentamishankkeet sekä kunnallistekniikan rakentamissuunnitelman mukaisesti alkaviksi arvioidut rakentamishankkeet. Lisäksi tarkastelussa on mukana kaavavaranto ja asemakaavoitusohjelman mukaiset alueet ja näiden arvioidut aikataulut. Pitkän aikavälin tarkastelu puolestaan pohjaa yleiskaavaan. Lisäksi tarkasteluissa on mukana arvio yhteiskunnallisista muutostekijöistä ja näiden kehityksestä. Näin ollen väestölaskelma on luonteeltaan toteava – miltä kehitys näyttäisi tietyistä lähtöoletuksista käsin?

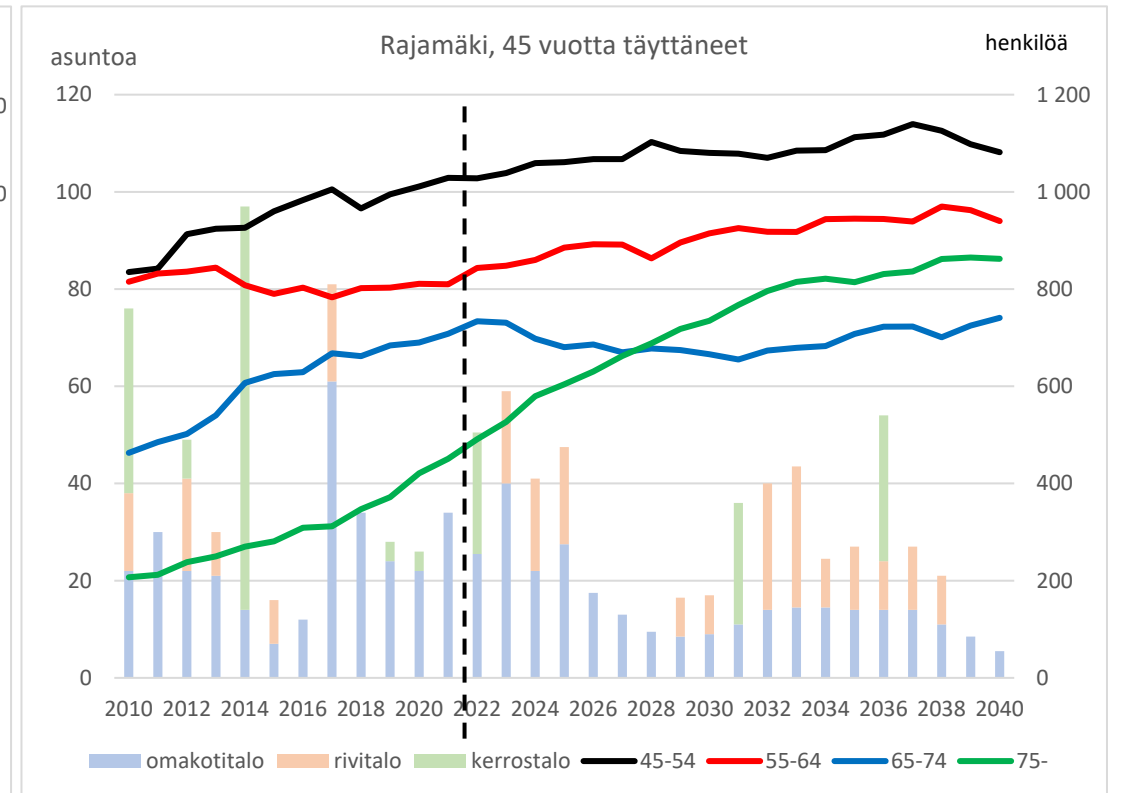
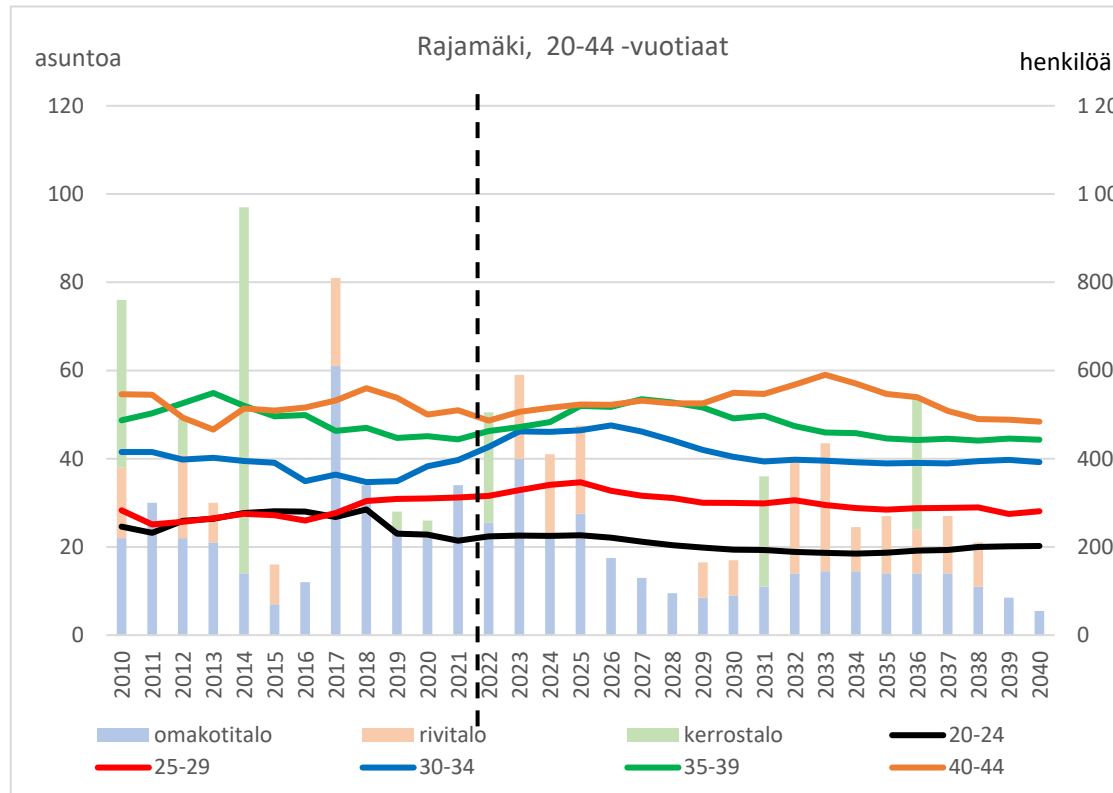
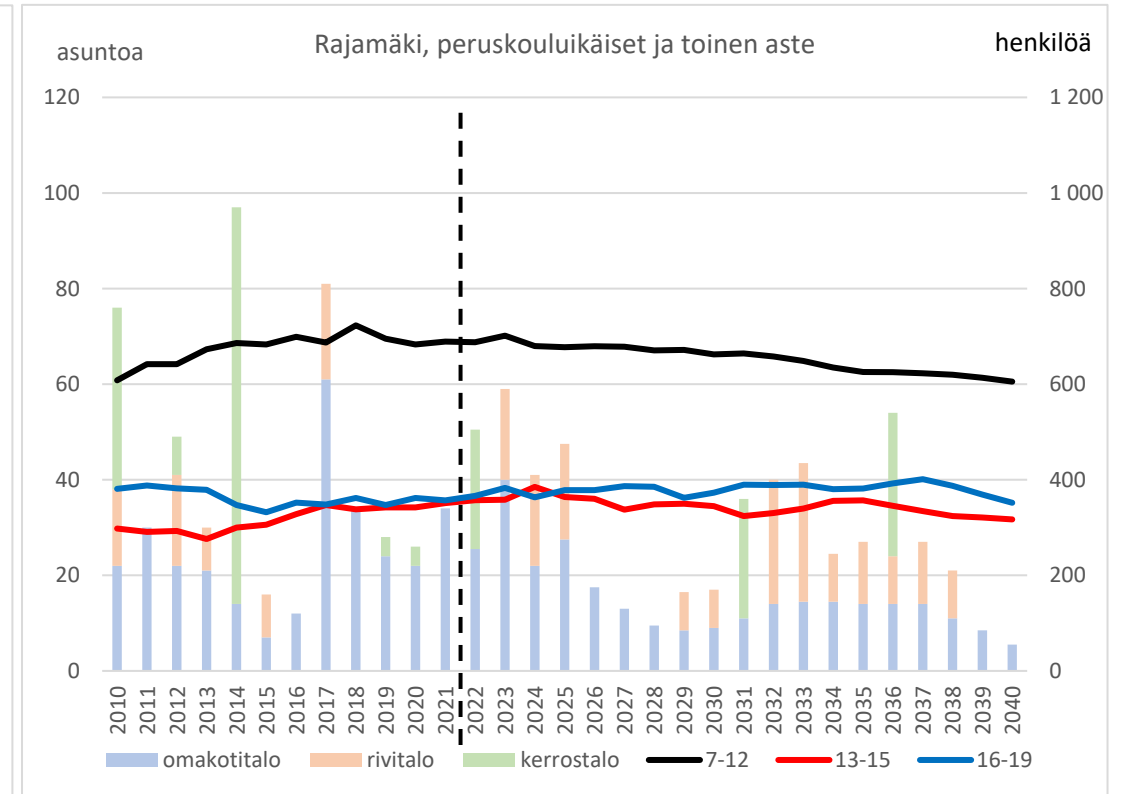
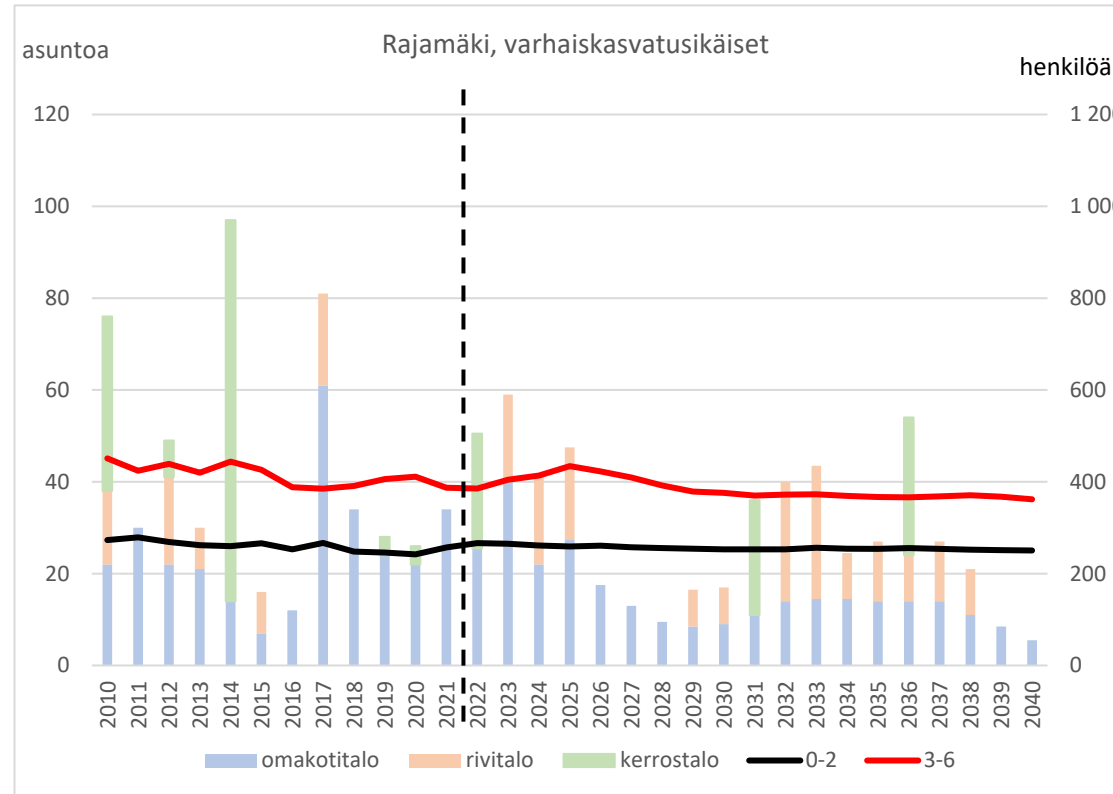
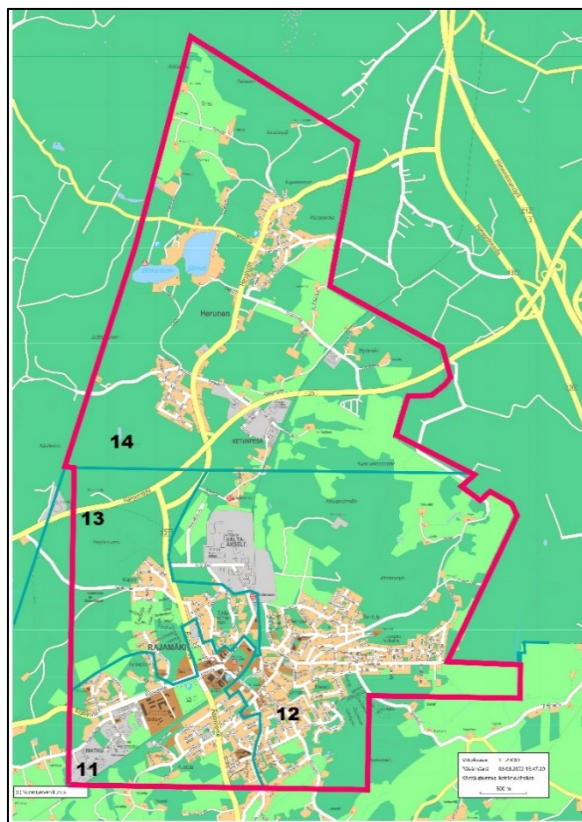
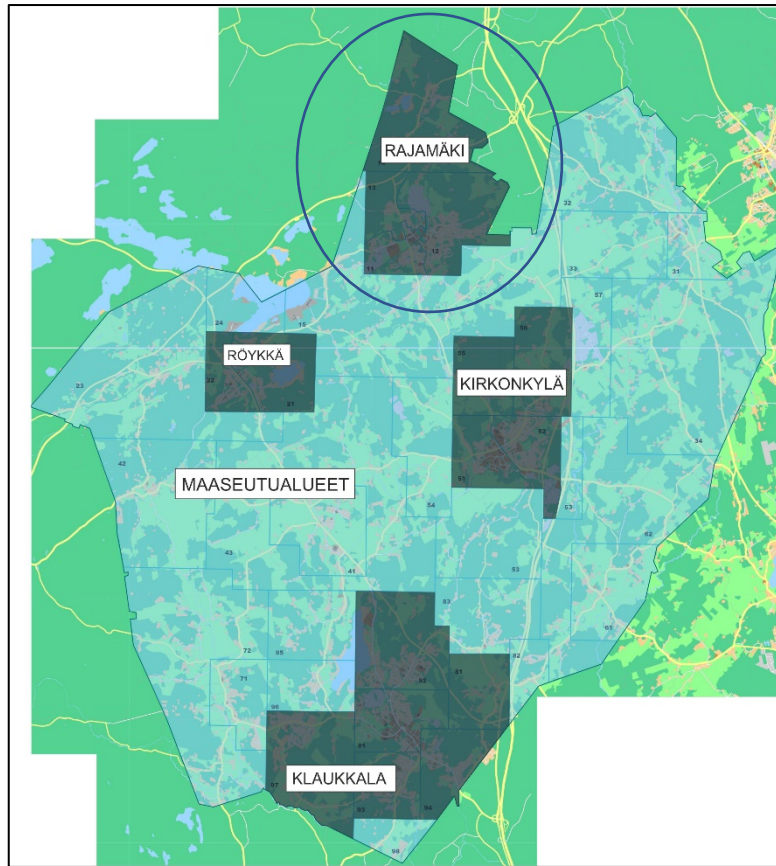
Väestökehityksen taustalla vaikuttavat monimutkaiset taloudelliset ja demografiset prosessit, joiden kehityksen ennustaminen on epävarmaa lyhyelläkin ajalla, puhumattakaan vuosista ja vuosikymmenistä. Näin ollen väestöennusteisiin liittyy erittäin paljon epävarmuutta. Tästä huolimatta väestökehityksen arvioiminen pitkän ajan päähän on erehtymisen riskin uhallakin perusteltua, sillä kunnan strateginen kehittäminen ja suunnittelu tähtää aina pitkälle tulevaan.

Lähtötietojen valossa Nurmijärven asukasluku kasvaisi käynnissä olevalla 2020-luvulla keskimäärin 0,9 prosentin vuosivauhtia, joka tarkoittaisi noin 415 uutta asukasta vuosittain. Vuosien välille mahtuu toki vaihtelua. Kasvua ylläpitävät uudet pienatalovaltaiset alueet Klaukkalassa (Vanha-Klaukka, Jokimetsä), Kirkonkylällä (Heinoja) sekä Rajamäellä (Kylänpää ja Uusiniittu). Uusien alueiden osalta arvio perustuu kunnallistekniikan rakentamissuunnitelman aikatauluun. 2030-luvulla väestönkasvun odotetaan tasaantuvan erityisesti väestön ikääntymisestä seuraavan kuolleisuuden kasvun myötä, joka pienentää ja arvioiden mukaan kääntää Nurmijärven luonnollisen väestönkasvun negatiiviseksi 2030-luvulla. Luonnollisen väestönkasvun negatiivisuus tarkoittaa kokonaisväestönkasvun näkökulmasta sitä, että nettomuuton tulisi kasvaa merkittävästi, jotta luonnollisen väestönkasvun lovi saataisiin paikattua. 2030-luvun arvioidun väestönkasvun maltillisuutta selittää myös tässä vaiheessa malitilliset asuntotuotantoarviot, sillä alueiden käyttöönottamiseen liittyy vielä monia epävarmuustekijöitä.

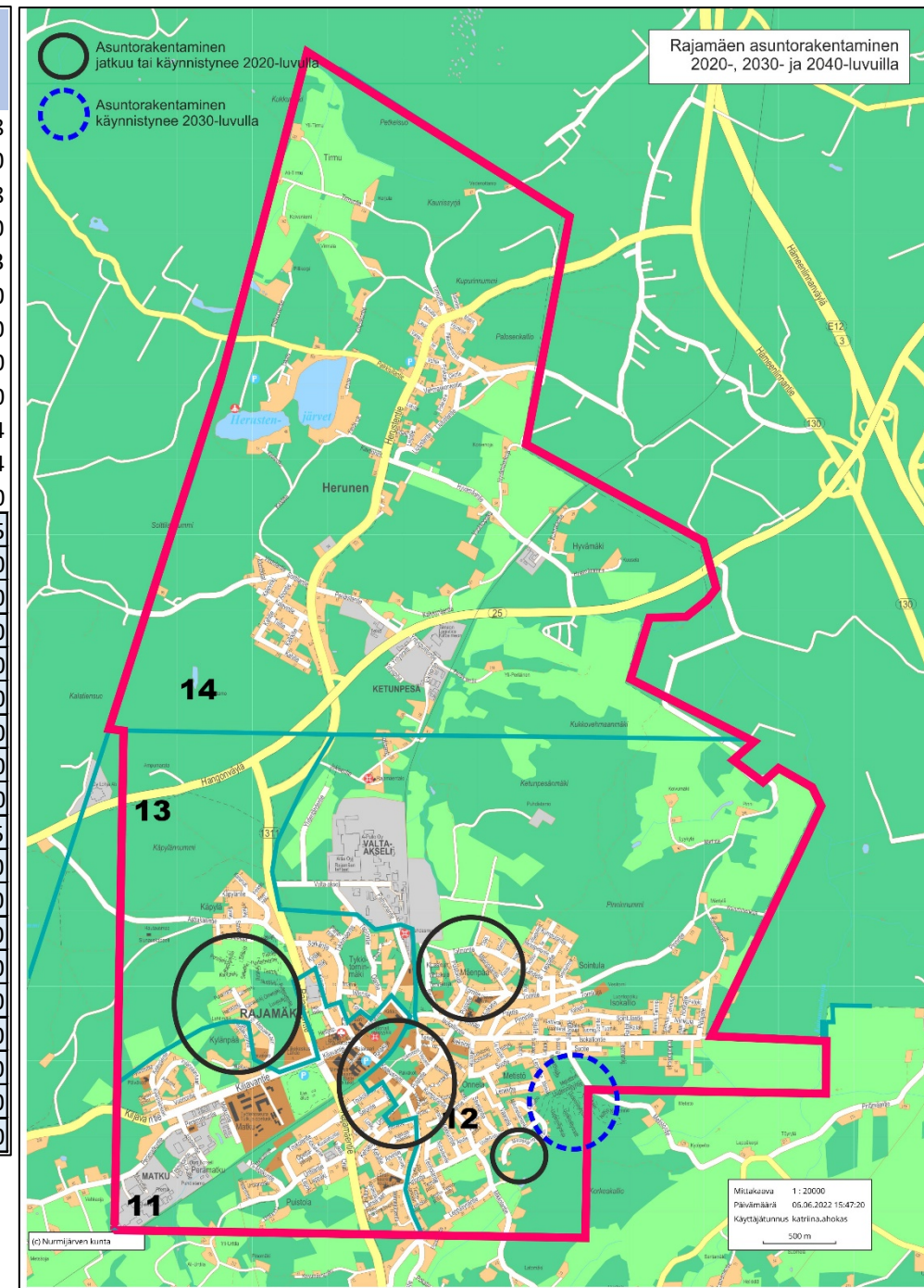
Nurmijärven kuntastrategia tähtää 1,5 prosentin vuotuisen väestönkasvuun. Nykyisillä suunnitelmilla jäätäisiin tavoitteesta. Samalla kuntastrategian toimintaperiaatteena on vastuullisuus, resurssiviisas toimiminen ja kunnan talouden tasapainoon saattaminen. Väestölaskelma on laadittu nykyisen investointiohjelman pohjalta, joka puolestaan ylittää jo nyt Nurmijärven kestävä kasvun ohjelman (NUUKA-ohjelman) mukaisen kestävä investointitaso.

2 Rajamäki

Rajamäen väestökehityksen arvioita vuoteen 2040														valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista			
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	75-	omakotitalo	rivitalo	kerrostalo
2010	273	451	608	298	381	246	283	415	487	546	835	815	463	207	22	16	38
2011	279	424	642	291	388	232	251	415	503	545	842	832	485	212	30	0	0
2012	269	439	642	293	382	259	257	398	526	493	913	836	502	238	22	19	8
2013	262	420	673	276	379	264	265	402	549	466	924	844	540	250	21	9	0
2014	260	444	686	300	347	277	275	395	520	514	926	808	607	270	14	0	83
2015	266	426	683	306	332	281	272	391	496	509	960	790	625	281	7	9	0
2016	253	388	699	328	352	280	260	349	499	516	983	803	629	309	12	0	0
2017	267	385	687	347	348	268	277	364	463	532	1005	783	668	312	61	20	0
2018	248	391	723	338	362	285	304	347	470	560	966	802	662	347	34	0	0
2019	246	406	695	342	347	230	309	349	447	538	995	803	684	372	24	0	4
2020	242	411	683	342	362	228	310	383	451	500	1011	811	690	421	22	0	4
2021	257	387	689	351	357	214	312	397	444	510	1029	810	708	451	34	0	0
2022	267	385	688	357	366	224	316	427	463	486	1028	844	734	491	26	0	25
2023	265	405	702	358	383	226	329	462	472	506	1039	848	731	527	40	19	0
2024	261	414	680	385	363	225	341	461	483	515	1059	860	698	580	22	19	0
2025	259	434	677	364	378	226	347	465	520	523	1061	885	681	604	28	20	0
2026	261	423	679	360	378	221	327	476	518	522	1067	892	686	630	18	0	0
2027	258	409	678	338	387	212	316	461	535	531	1067	892	670	662	13	0	0
2028	256	392	671	348	385	204	311	442	528	525	1103	863	678	688	10	0	0
2029	254	379	672	350	362	198	300	420	516	525	1084	896	675	718	9	8	0
2030	253	376	662	345	373	194	300	404	491	549	1080	915	666	735	9	8	0
2031	253	370	664	324	390	193	299	394	497	547	1079	925	655	767	11	0	25
2032	253	372	658	330	389	189	306	398	474	568	1070	918	674	796	14	26	0
2033	256	373	648	340	390	187	295	396	460	590	1085	918	679	815	15	29	0
2034	254	369	635	356	380	185	288	392	458	571	1086	944	683	821	15	10	0
2035	254	367	626	357	382	187	285	389	446	547	1112	945	708	814	14	13	0
2036	256	366	625	345	392	192	288	390	443	540	1118	944	723	831	14	10	30
2037	254	368	623	334	401	193	288	389	445	509	1139	939	723	836	14	13	0
2038	252	371	620	324	387	200	290	394	441	490	1126	970	701	862	11	10	0
2039	251	368	613	321	369	201	275	398	446	488	1098	962	725	865	9	0	0
2040	250	362	605	317	352	202	281	392	443	484	1082	940	741	862	6	0	0

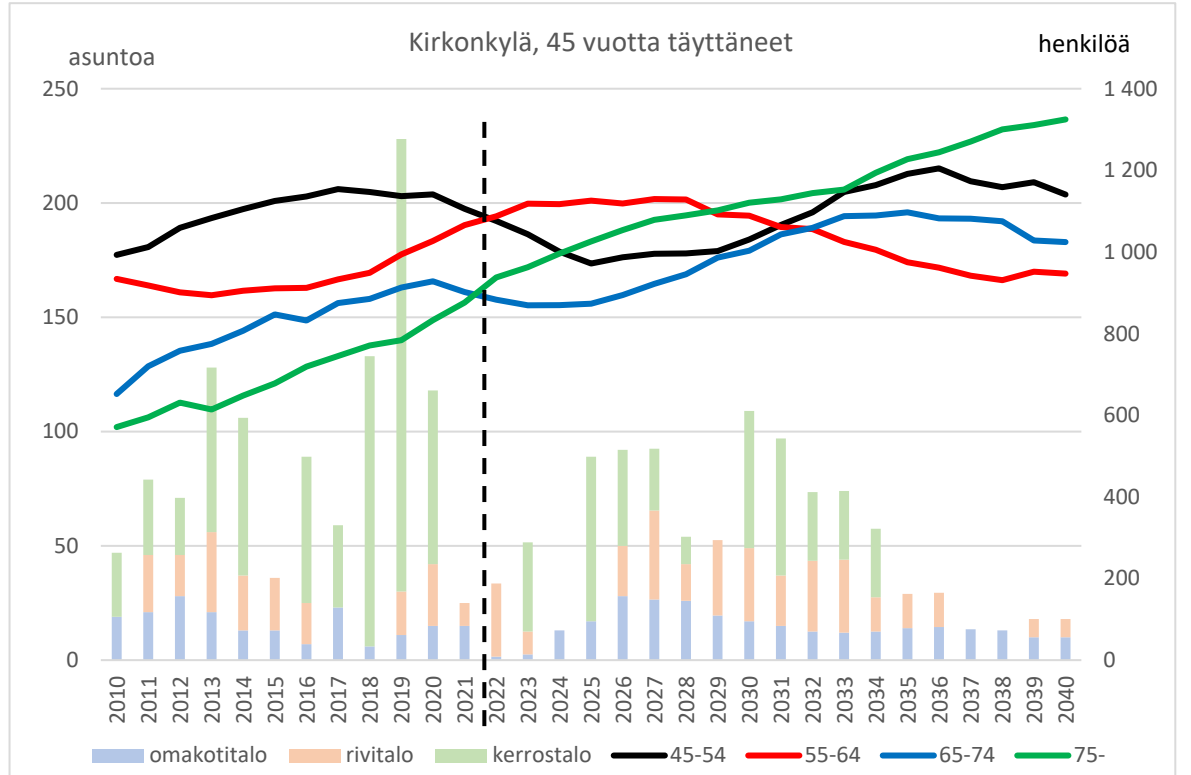
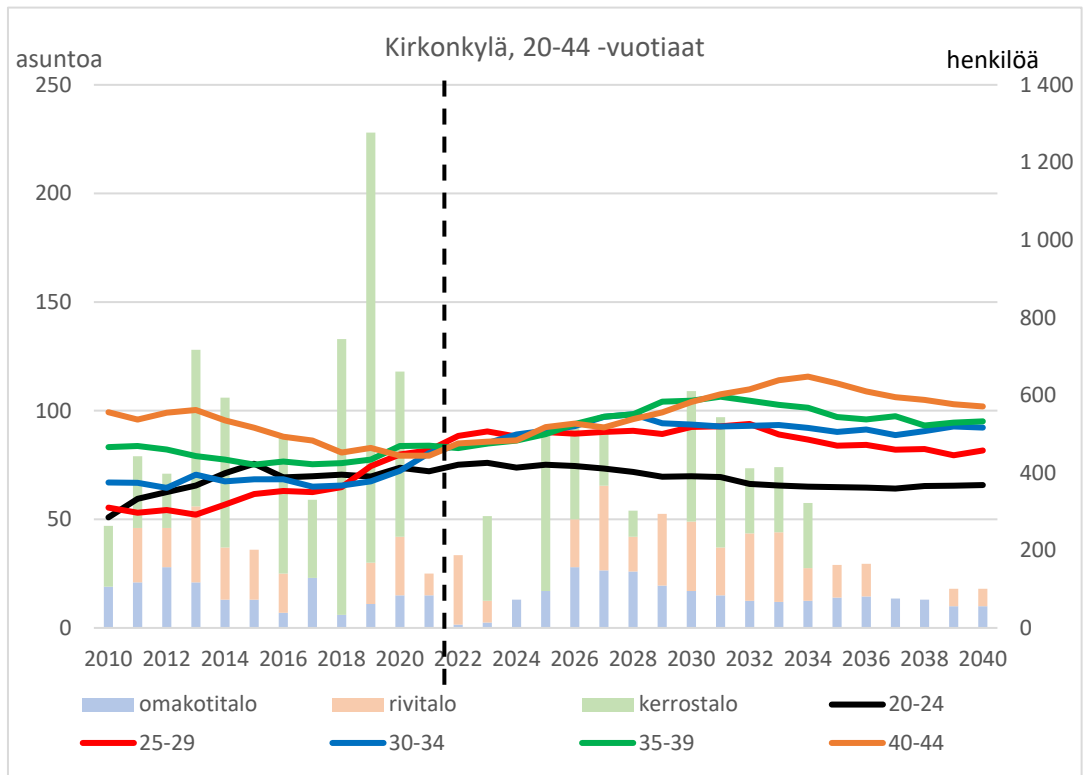
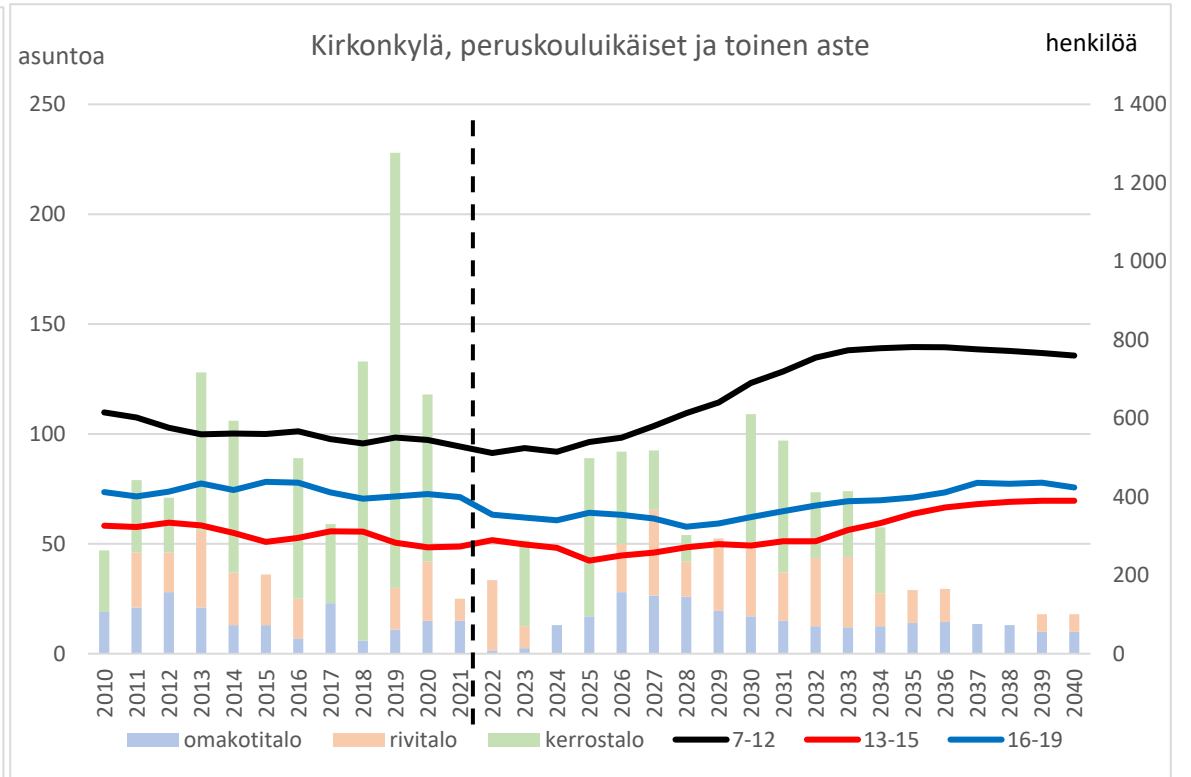
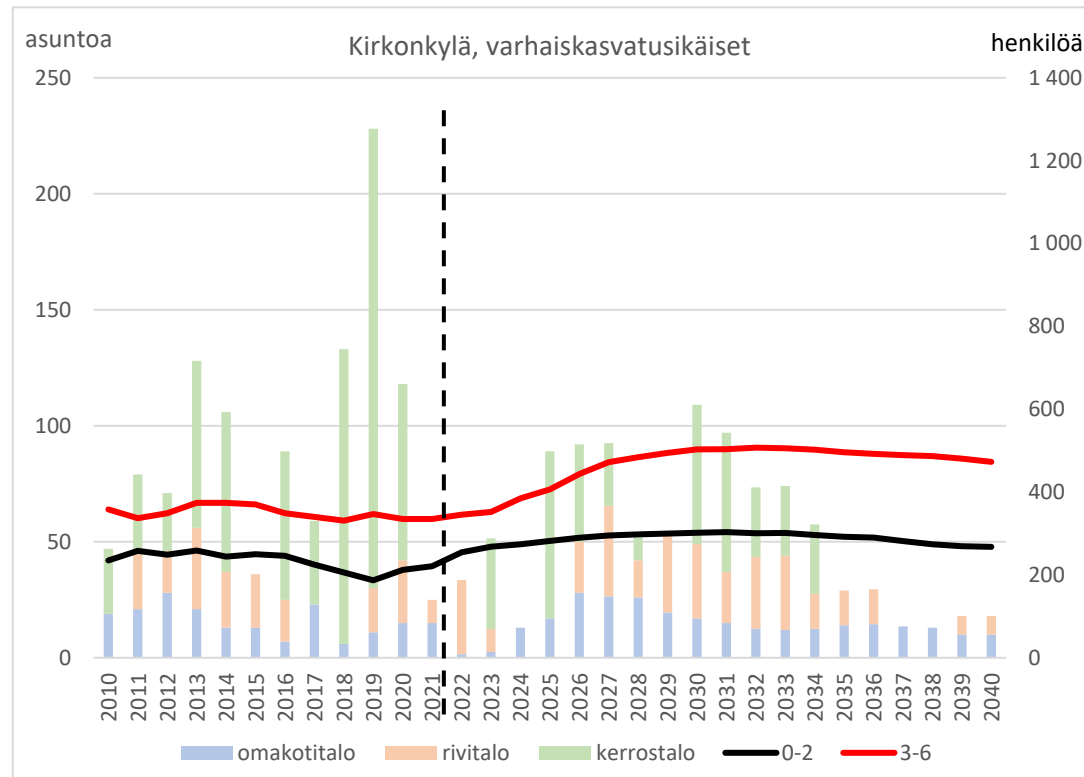
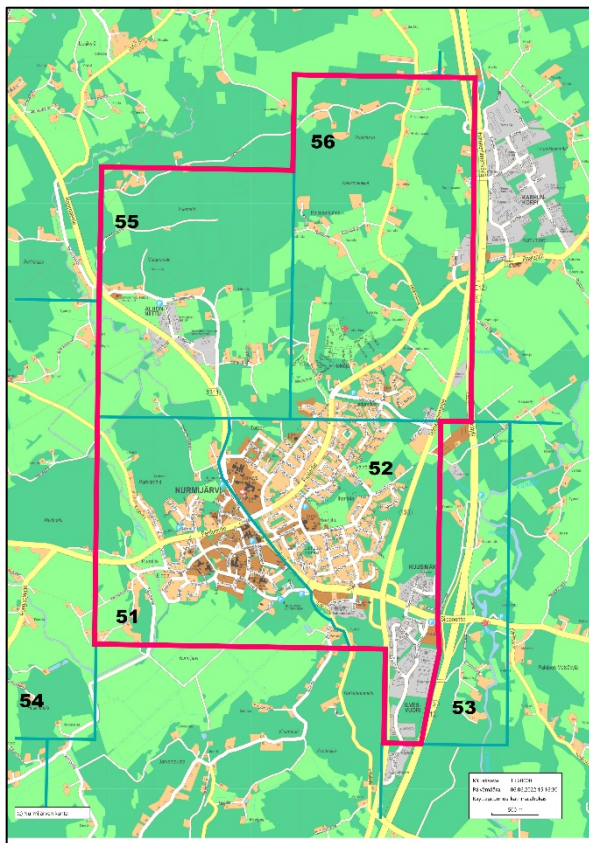
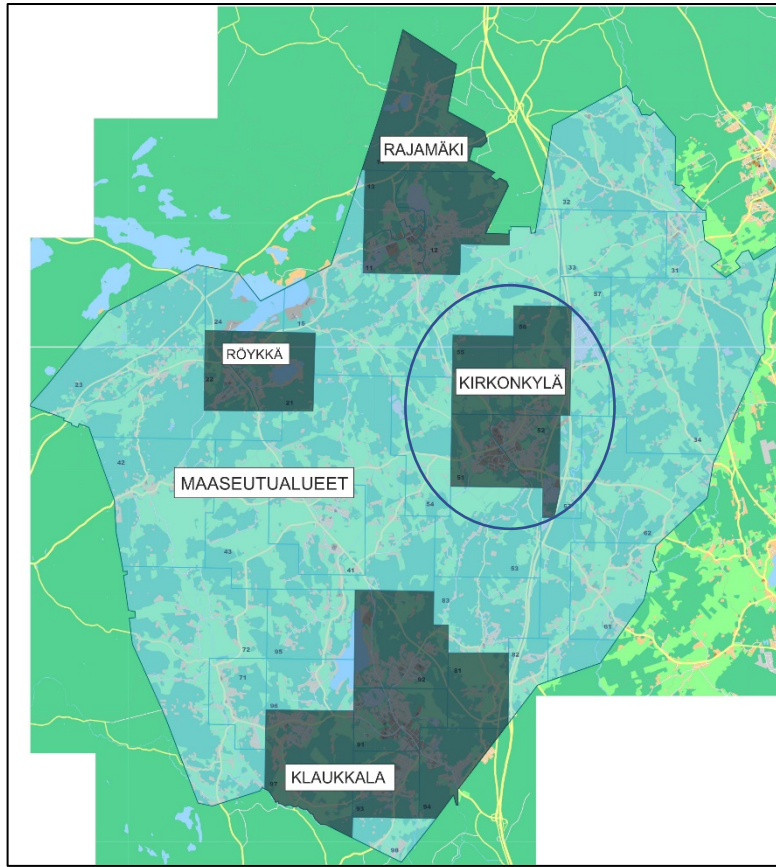
Koronapandemia-ajan kiihkeät vuodet 2020 ja 2021 kiihdyttivät Rajamäen omakotitalotontti/- ja asuntokysyntää. Rajamäen uuden Kylänpään pientaloalueen odotetaan rakentuvan reippaalla tahdilla 2020-luvulla. Keskusta-alueille on myös odotettavissa täydennysrakentamista kaavamuutosten kautta. Uudenniitun asuinalueen laajeneminen käynnistyy 2030-luvulla ja myös Kylänpään alueen rakentumisen arvioidaan jatkuvan 2030-luvulla.

Lähivuosille odotetaan Rajamäellä maltillista varhaiskasvatuseräisten lasten määrää kasvua. Kuitenkin pitkään jatkuneet kehityskulut esimerkiksi syntyvyyden vähenemisessä näkyvät myös Rajamäellä. Myös alueen sisäiset paikalliset erot ovat suuria.

Vaikka Rajamäki profiloituu lapsiperheiden asuinalueena, löytyy taajaman suurimmat ikäluokat 45 vuotta täyttäneistä. Väestön ikääntymisen myötä kasvaa Rajamäellä 2020- ja 2030-luvulla erityisesti 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmä.

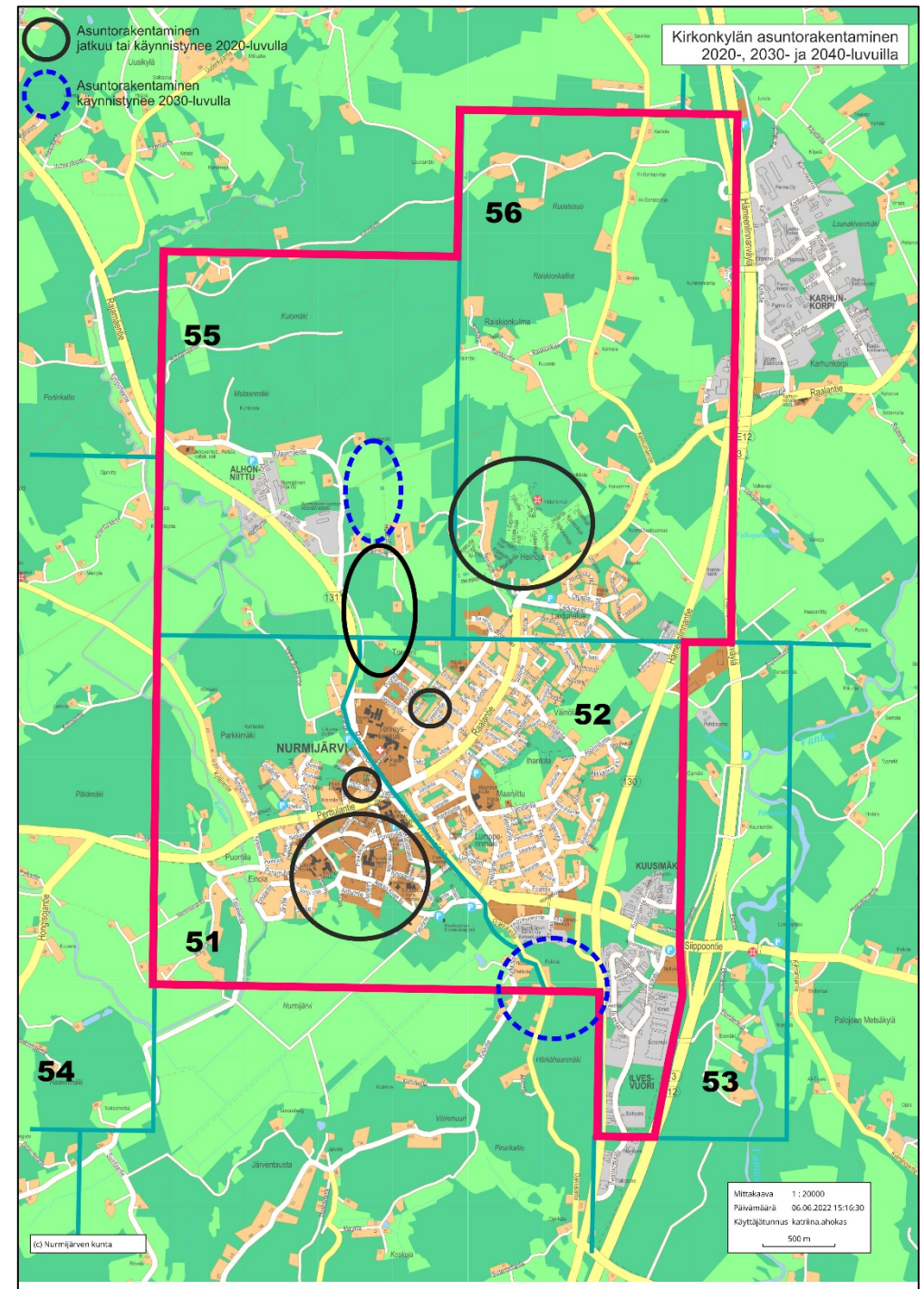

3 Kirkonkylä

Kirkonkylän väestökehityksen arvioita vuoteen 2040														valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista		
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	omakotitalo	rivitalo	kerrostalo
2010	235	358	615	326	412	285	310	375	466	556	993	934	652	19	0	28
2011	258	337	602	323	401	333	297	374	469	537	1012	918	720	21	25	33
2012	249	349	576	334	413	350	304	361	460	555	1059	901	758	28	18	25
2013	259	374	559	327	434	367	292	395	443	562	1083	894	775	21	35	72
2014	244	374	561	308	417	399	318	378	434	535	1105	905	807	13	24	69
2015	250	370	560	285	438	423	345	383	421	516	1125	911	847	13	23	0
2016	246	349	567	295	436	388	353	383	429	493	1136	912	832	7	18	64
2017	225	340	547	312	411	391	350	364	422	483	1154	933	875	23	0	36
2018	206	331	536	311	395	395	363	367	425	452	1147	949	885	6	0	127
2019	187	347	551	283	401	390	417	378	434	464	1137	994	913	11	19	198
2020	212	335	545	271	407	413	447	405	469	444	1141	1027	928	15	27	76
2021	221	335	528	273	399	404	458	451	470	444	1106	1066	902	15	10	0
2022	255	346	511	290	354	421	495	472	464	476	1076	1087	883	2	32	0
2023	268	352	524	278	347	426	506	476	475	480	1044	1118	869	3	10	39
2024	274	385	515	270	340	413	493	499	483	483	1001	1117	870	13	0	0
2025	282	407	539	237	359	421	505	509	500	518	972	1126	873	17	0	72
2026	290	444	550	250	354	417	501	520	526	527	987	1119	895	28	22	42
2027	295	472	580	258	345	411	505	544	545	517	995	1130	922	27	39	27
2028	298	484	613	271	324	402	508	551	551	538	997	1128	945	26	16	12
2029	300	494	640	279	332	390	500	527	583	555	1002	1092	986	20	33	0
2030	302	503	690	276	348	391	518	524	586	582	1030	1089	1003	17	32	60
2031	303	503	719	287	363	389	520	519	596	602	1066	1061	1043	15	22	60
2032	301	507	754	287	377	371	526	521	586	615	1097	1056	1059	13	31	30
2033	301	506	773	315	389	367	499	523	575	638	1147	1025	1088	12	32	30
2034	296	502	779	333	391	364	486	515	568	648	1164	1006	1089	13	15	30
2035	292	496	782	357	398	363	470	505	544	630	1191	975	1097	14	15	0
2036	290	492	781	373	411	362	472	511	538	610	1205	961	1082	15	15	0
2037	282	489	776	381	436	359	459	497	546	595	1173	942	1081	14	0	0
2038	274	487	771	387	433	366	461	507	522	588	1159	931	1075	13	0	0
2039	269	481	766	390	436	366	445	519	529	577	1171	952	1028	10	8	0
2040	268	473	760	390	424	368	457	516	532	571	1141	947	1024	10	8	0

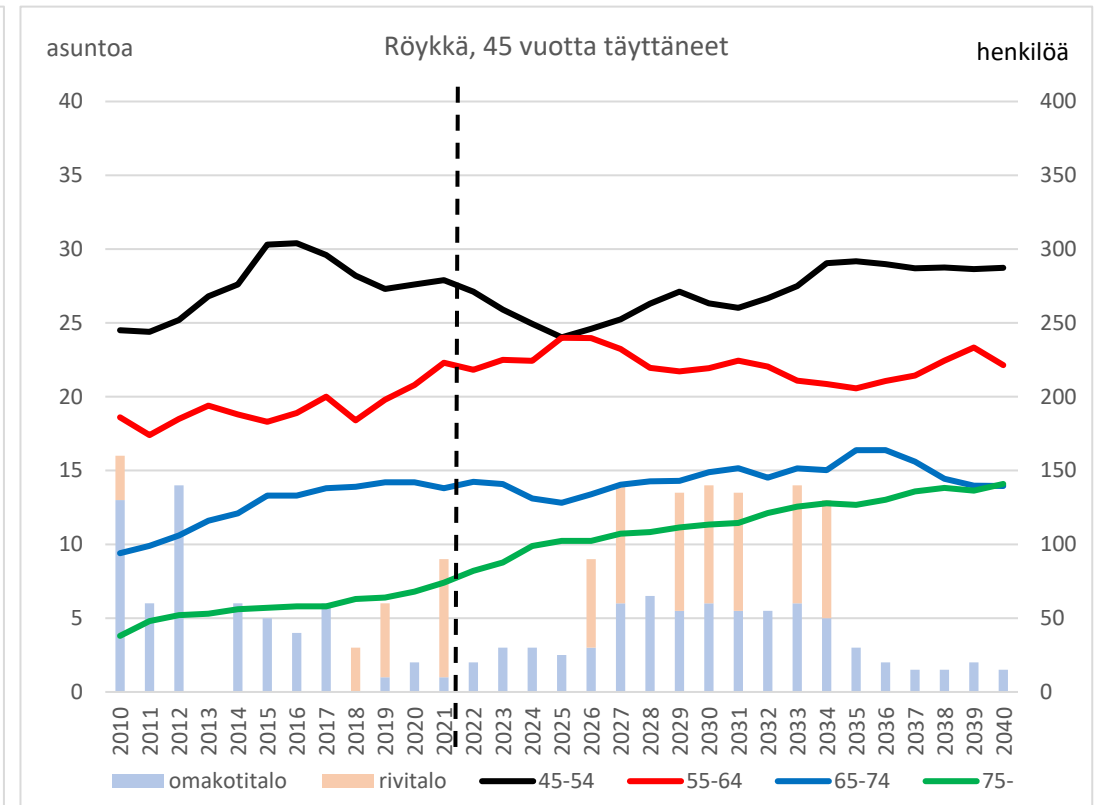
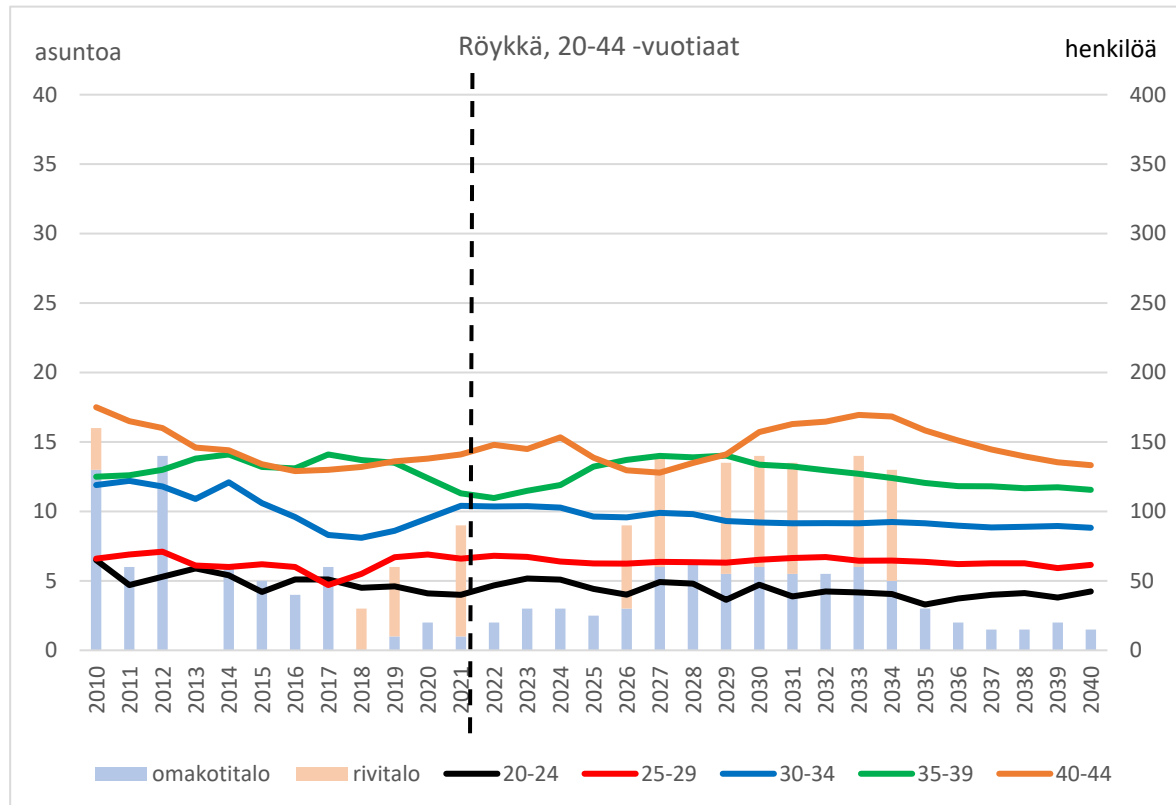
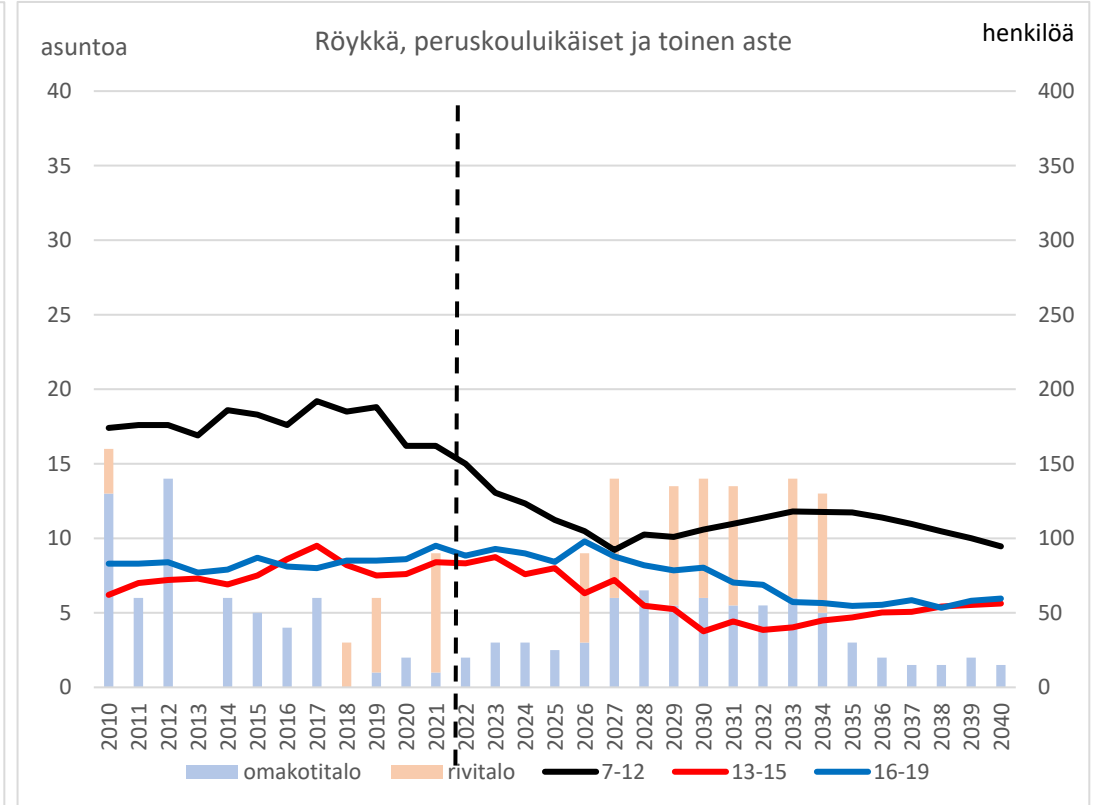
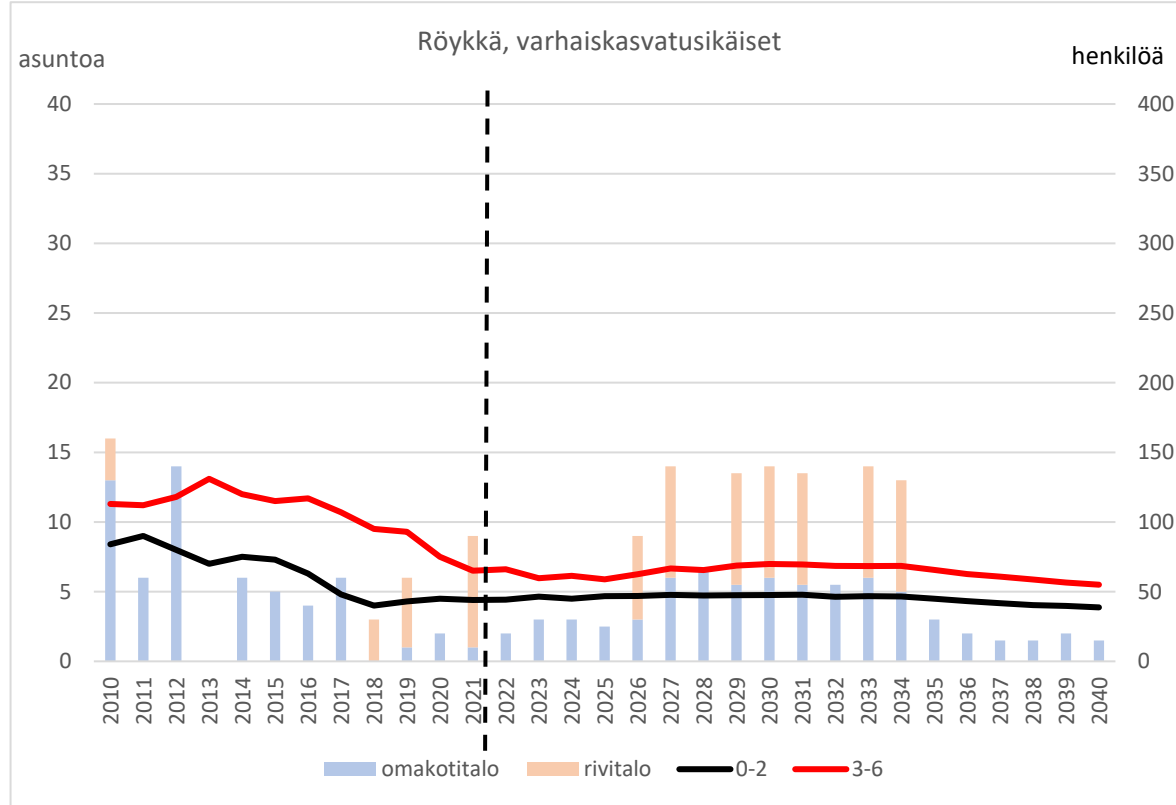
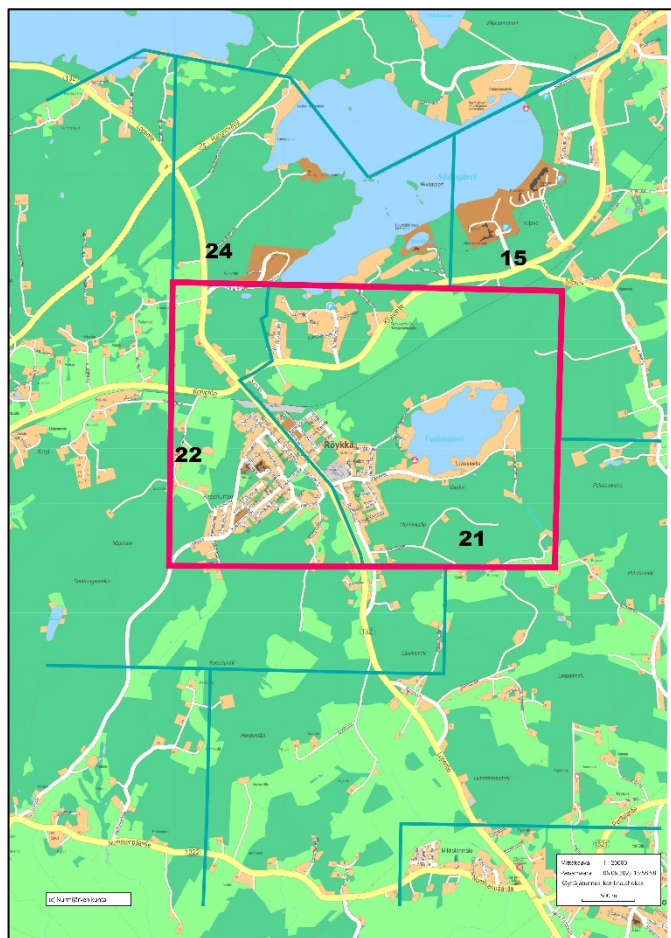
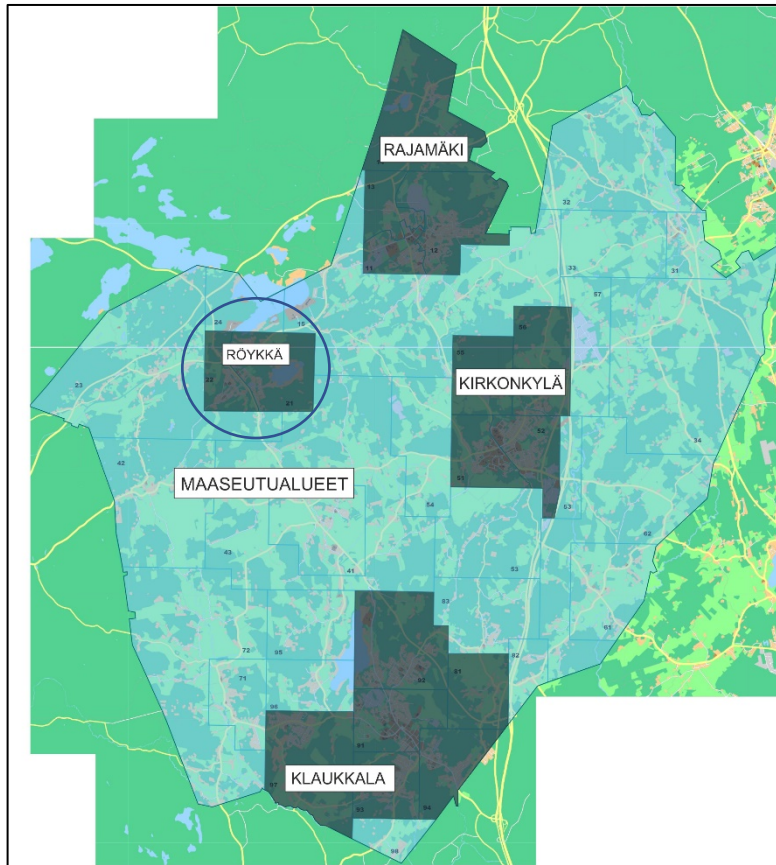

Kirkonkylän väestönkasvusta on parin viime vuoden ajan vastannut erityisesti keskusta-alueen tuntumaan rakentunut Krannilan kerrostalopainotteinen asuinalue. Seuraavaa kasvupyrähdystä odotetaan alkavaksi lähivuosina Heinojan uudella pientaloalueella. Alueen rakentumisen myötä odotetaan myös varhaiskasvatusikäisten lasten määrän kasvua alueelle. Kuitenkin pitkään jatkuneet kehityskulut esimerkiksi syntyvyyden vähenemisessä näkyvät myös Kirkonkylällä. Paikalliset erot ovat kuitenkin suuria. Kirkonkylän asuntorakentamisen osalta keskusta-alueille on myös odotettavissa täydennysrakentamista. Vireillä olevan Kirkonkylän osayleiskaavan mukaisia pitkän aikavälin uusia pientaloalueita otettaneen käyttöön 2030-luvulle tultaessa.

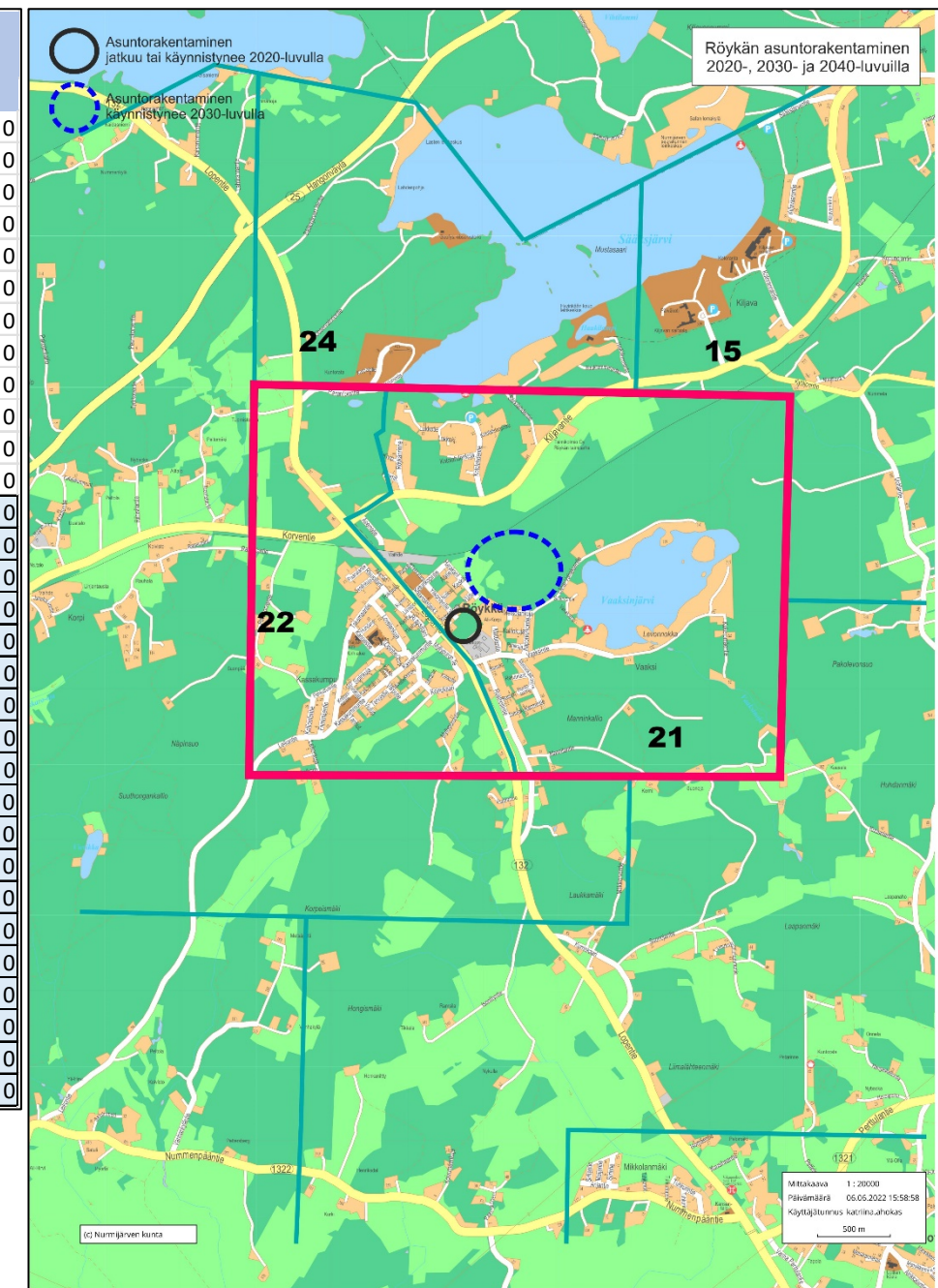
Vaikka myös Kirkonkylä profiloituu lapsiperheiden asuinalueena, on Kirkonkylän väestöprofiili Nurmijärven taajamista ikääntynein. Kirkonkylän suurimmat ikäluokat löytyvät 45 vuotta täyttäneistä. Väestön ikääntymisen myötä kasvaa Kirkonkylällä 2020- ja 2030-luvuilla erityisesti 75 vuotta täyttäneiden ikäryhmä.

4 Röykkä

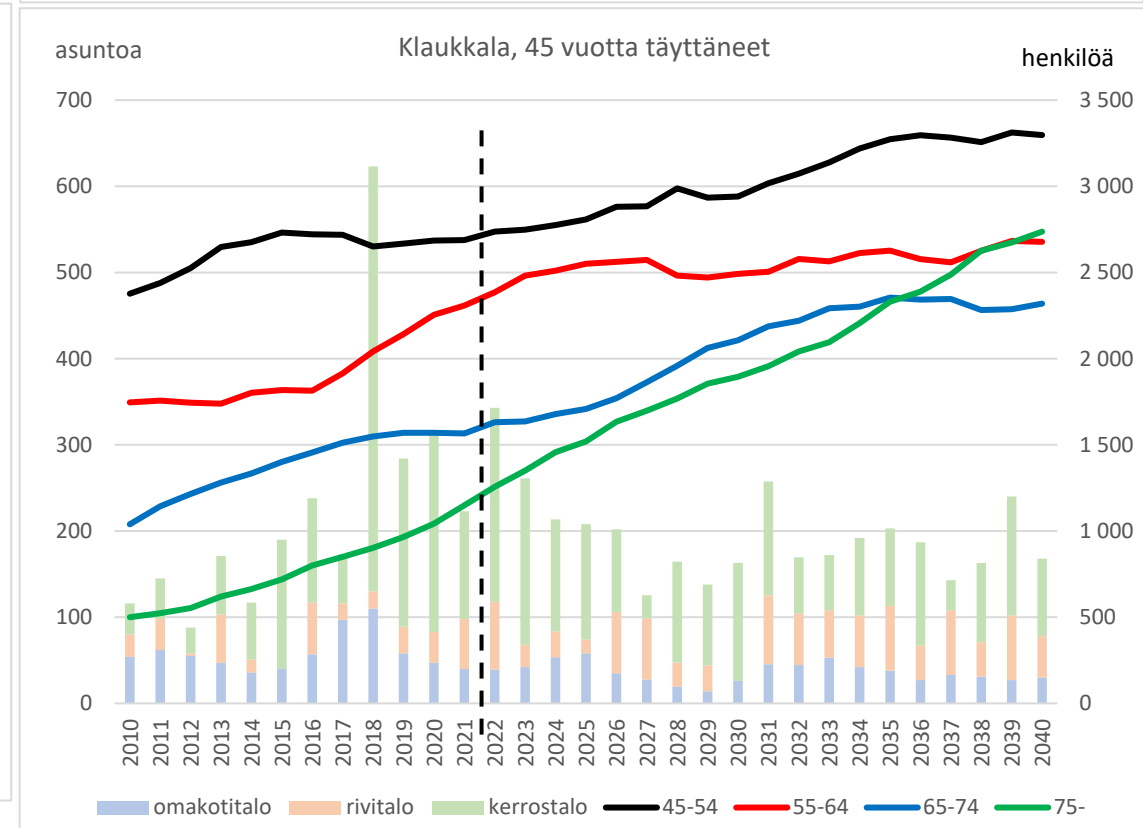
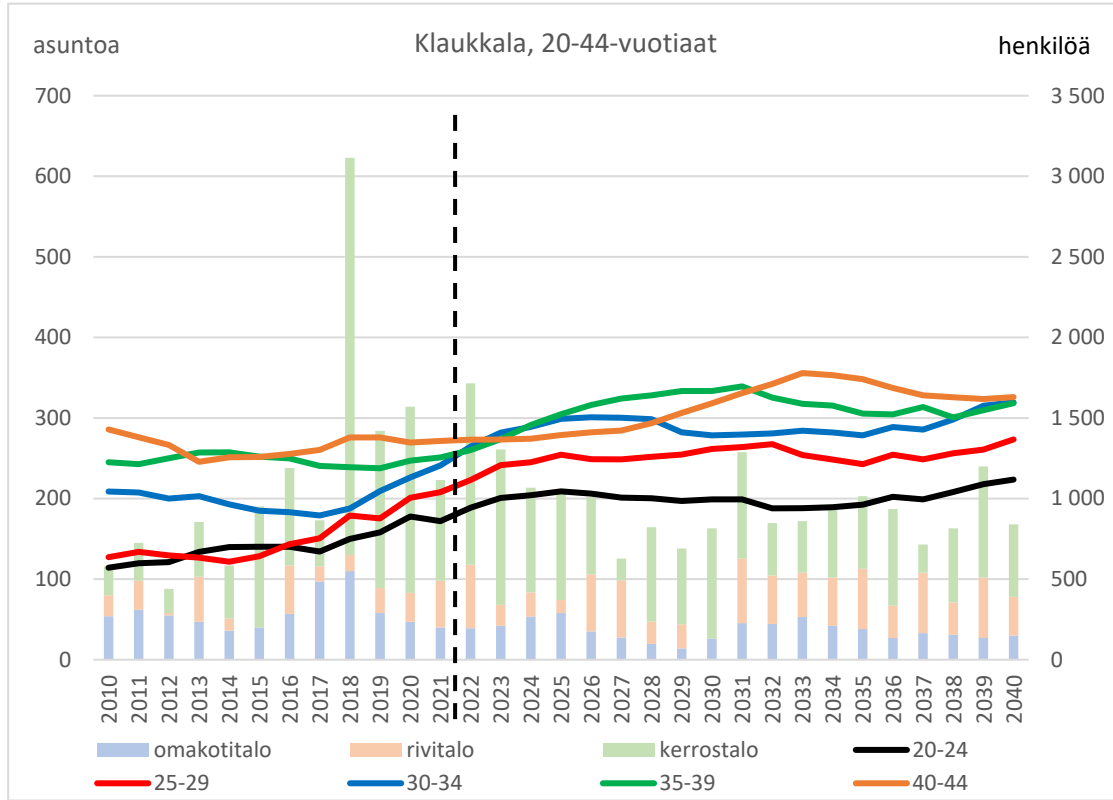
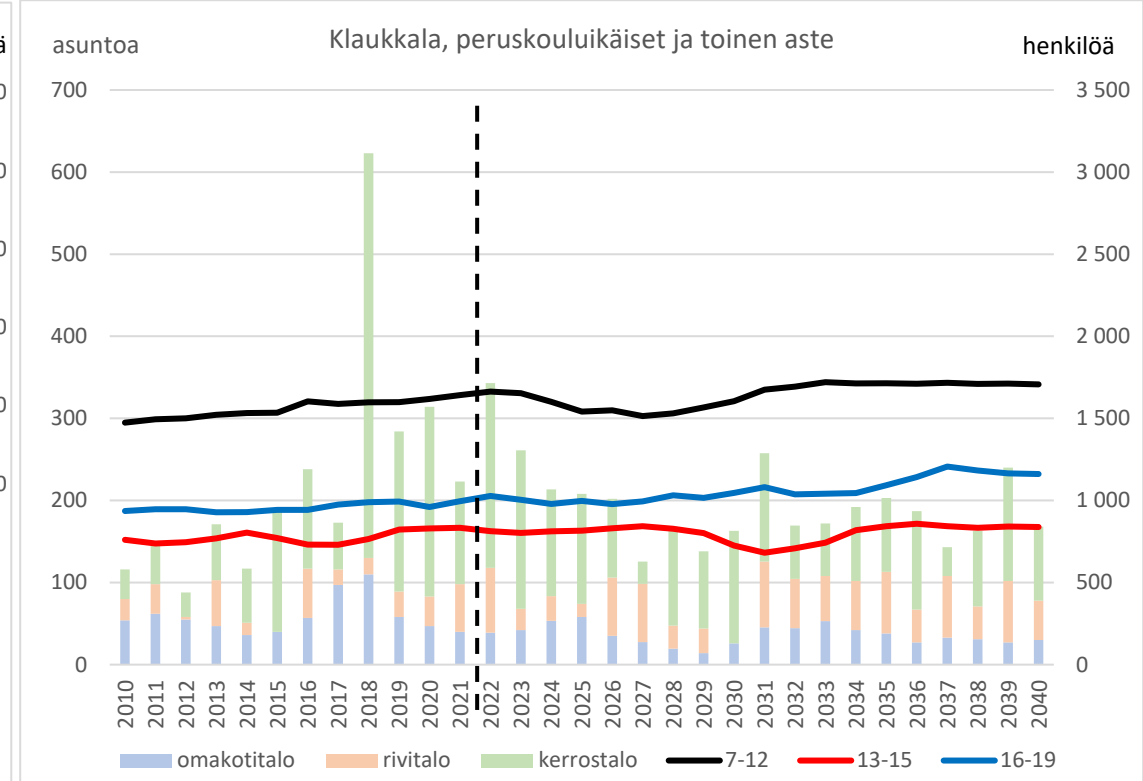
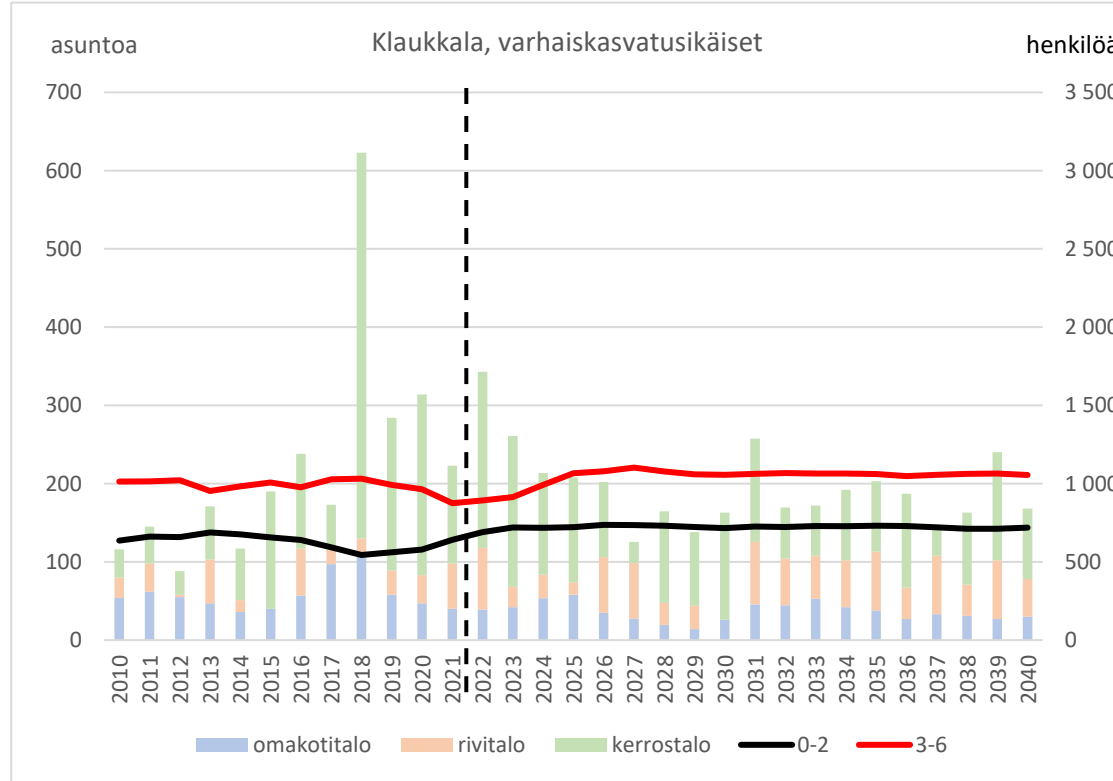
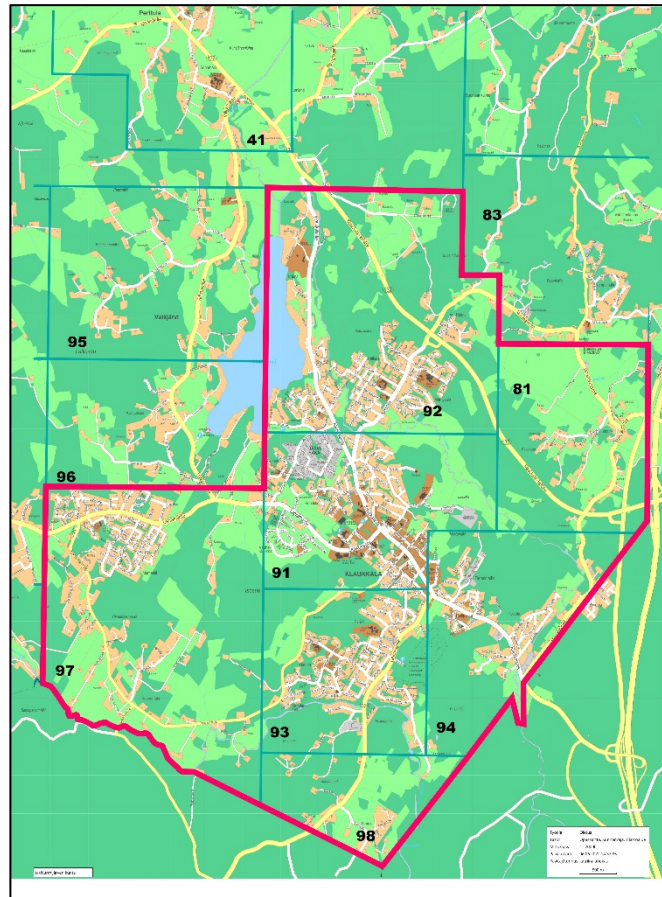
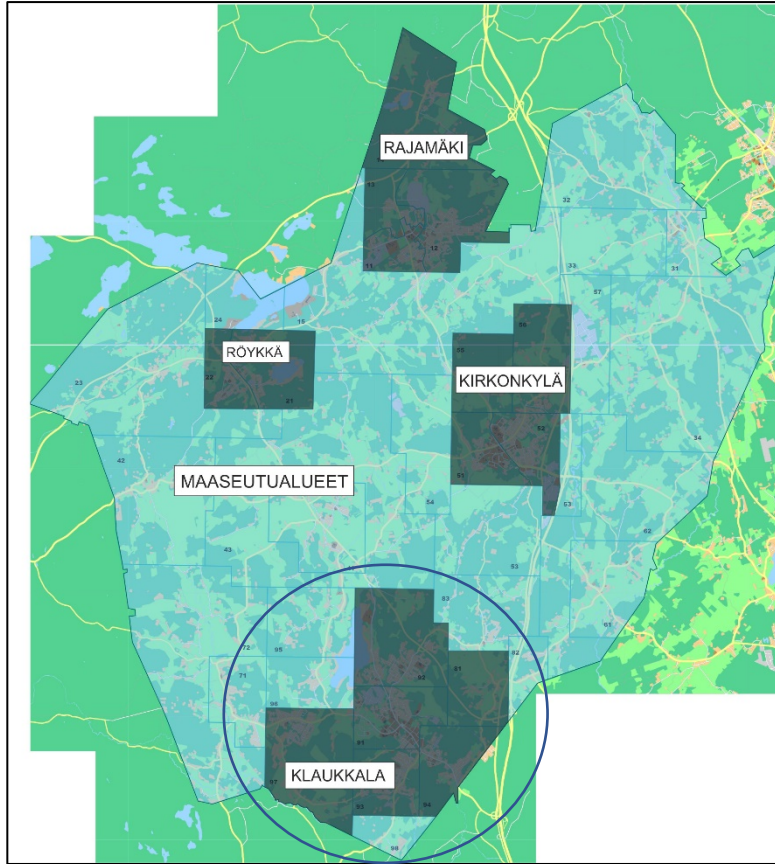
Röykän väestökehityksen arvioita vuoteen 2040														valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista			
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	75-	omakotitalo	rivitalo	kerrostalo
2010	84	113	174	62	83	65	66	119	125	175	245	186	94	38	13	3	0
2011	90	112	176	70	83	47	69	122	126	165	244	174	99	48	6	0	0
2012	80	118	176	72	84	53	71	118	130	160	252	185	106	52	14	0	0
2013	70	131	169	73	77	59	61	109	138	146	268	194	116	53	0	0	0
2014	75	120	186	69	79	54	60	121	141	144	276	188	121	56	6	0	0
2015	73	115	183	75	87	42	62	106	132	134	303	183	133	57	5	0	0
2016	63	117	176	86	81	51	60	96	131	129	304	189	133	58	4	0	0
2017	48	107	192	95	80	51	47	83	141	130	296	200	138	58	6	0	0
2018	40	95	185	82	85	45	55	81	137	132	282	184	139	63	0	3	0
2019	43	93	188	75	85	46	67	86	135	136	273	198	142	64	1	5	0
2020	45	75	162	76	86	41	69	95	124	138	276	208	142	68	2	0	0
2021	44	65	162	84	95	40	66	104	113	141	279	223	138	74	1	8	0
2022	44	66	150	83	88	47	68	104	110	148	271	218	142	82	2	0	0
2023	46	60	131	87	93	52	67	104	115	145	259	225	141	88	3	0	0
2024	45	61	123	76	90	51	64	103	119	153	249	224	131	99	3	0	0
2025	47	59	112	80	84	44	63	96	132	139	240	240	128	102	3	0	0
2026	47	63	105	63	98	40	62	96	137	130	246	240	134	102	3	6	0
2027	48	67	92	72	88	49	64	99	140	128	252	232	140	107	6	8	0
2028	47	66	102	55	82	48	63	98	139	135	263	220	143	108	7	0	0
2029	47	69	101	52	78	36	63	93	140	141	271	217	143	111	6	8	0
2030	48	70	106	38	80	47	65	92	134	157	263	219	149	113	6	8	0
2031	48	70	110	44	70	39	66	91	132	163	260	224	152	114	6	8	0
2032	46	69	114	38	69	42	67	92	130	165	267	220	145	121	6	0	0
2033	47	68	118	40	57	42	65	91	127	170	275	211	151	126	6	8	0
2034	47	68	118	45	57	41	65	92	124	168	290	209	150	128	5	8	0
2035	45	66	117	47	55	33	64	91	121	158	292	206	164	127	3	0	0
2036	43	63	114	50	55	37	62	90	118	151	290	211	164	130	2	0	0
2037	42	61	110	51	59	40	63	88	118	145	287	214	156	136	2	0	0
2038	40	59	105	54	53	41	63	89	117	140	288	224	144	138	2	0	0
2039	40	57	100	55	58	38	59	89	117	135	286	233	140	136	2	0	0
2040	39	55	95	56	60	42	62	88	116	133	287	221	140	141	2	0	0

Koronapandemia-aika käänsi Röykän viisi vuotta jatkuneen väestön vähenemisen plussan puolelle. Röykän väestökehityksen positiiviselle käännteelle odotetaan myös jatkoa 2020-luvulla, kun Röykän keskusta-alueella sijaitsevaa työpaikka-aluetta suunnitellaan muutettavan asumiskäyttöön. Omakotitalotontteja on suunnitteilla myös pidemmällä aikavälillä. Kaavoitussuunnitelmien toteutumisen ei niinkään odoteta pitkällä aikavälillä kasvattavan Röykän lasten määrää, vaan enemmänkin hidastavan lasten määrän vähenemistä 2020-luvulla.

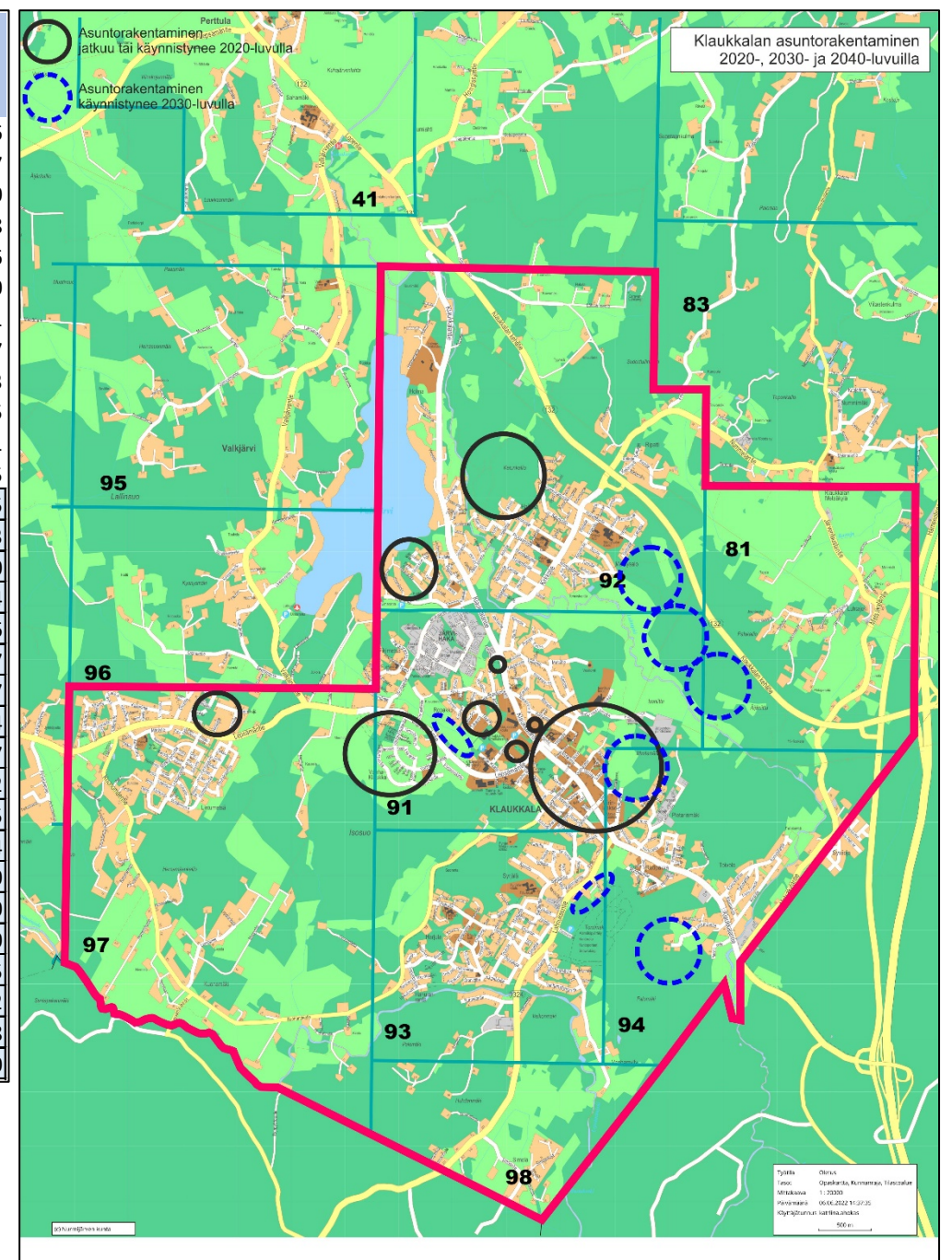

5 Klaukkala

Klaukkalan väestökehityksen arvioita vuoteen 2040															valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista		
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	75-	omakotitalo	rivitalo	kerrostalo
2010	636	1013	1474	760	936	571	636	1044	1225	1429	2377	1746	1039	500	54	26	36
2011	661	1014	1494	738	947	599	669	1038	1213	1380	2439	1757	1144	523	62	36	47
2012	658	1021	1500	746	947	606	647	1000	1250	1333	2526	1745	1215	553	55	3	30
2013	688	953	1522	769	928	669	633	1015	1286	1228	2648	1739	1281	620	47	56	68
2014	676	983	1532	804	929	699	608	964	1287	1256	2676	1802	1334	664	36	15	66
2015	656	1007	1534	771	943	701	642	924	1260	1258	2732	1818	1401	719	40	0	150
2016	640	976	1604	731	943	701	717	915	1249	1277	2722	1814	1456	800	57	60	121
2017	593	1028	1588	730	975	671	754	895	1203	1302	2719	1915	1512	850	97	19	57
2018	544	1032	1598	765	989	750	895	938	1195	1379	2651	2042	1549	902	110	20	493
2019	561	992	1599	823	993	790	877	1047	1188	1379	2668	2142	1570	965	58	31	195
2020	579	964	1618	830	960	889	1005	1131	1235	1348	2685	2254	1570	1042	47	36	231
2021	641	875	1642	833	995	860	1040	1206	1255	1358	2688	2308	1566	1149	40	58	125
2022	690	893	1663	813	1027	943	1115	1323	1301	1365	2737	2385	1631	1257	39	79	225
2023	719	915	1654	803	1004	1004	1207	1409	1368	1367	2749	2482	1636	1351	42	26	193
2024	717	992	1601	812	979	1020	1225	1445	1457	1372	2775	2511	1678	1457	54	30	130
2025	722	1066	1542	816	997	1045	1272	1495	1524	1394	2808	2551	1709	1520	58	16	134
2026	736	1078	1549	830	977	1031	1245	1504	1581	1411	2881	2561	1770	1634	35	71	96
2027	735	1102	1514	843	994	1006	1243	1501	1620	1422	2885	2573	1864	1698	28	71	27
2028	730	1078	1531	828	1032	1002	1259	1492	1640	1467	2988	2482	1959	1769	20	28	117
2029	723	1060	1567	801	1016	985	1273	1412	1667	1531	2935	2471	2062	1855	14	30	94
2030	716	1056	1605	726	1046	995	1308	1393	1667	1591	2940	2492	2107	1895	26	0	137
2031	726	1062	1675	682	1081	995	1320	1397	1696	1654	3018	2505	2187	1956	46	80	132
2032	723	1068	1693	708	1037	939	1338	1404	1626	1711	3074	2579	2220	2042	45	60	65
2033	729	1065	1720	743	1041	940	1270	1422	1588	1779	3139	2565	2292	2096	53	55	64
2034	728	1064	1713	819	1045	946	1243	1410	1578	1765	3219	2613	2302	2206	42	60	90
2035	731	1062	1714	843	1093	962	1213	1392	1527	1741	3273	2627	2355	2330	38	75	90
2036	729	1048	1711	858	1143	1010	1272	1444	1523	1686	3296	2577	2342	2389	27	40	120
2037	721	1056	1716	843	1206	995	1243	1428	1568	1641	3283	2559	2346	2488	33	75	35
2038	711	1062	1710	834	1182	1040	1281	1491	1503	1629	3257	2626	2282	2626	31	40	92
2039	711	1065	1712	841	1165	1089	1304	1576	1548	1617	3312	2683	2287	2674	27	75	138
2040	718	1055	1707	839	1161	1118	1367	1597	1592	1629	3297	2678	2320	2737	30	48	90

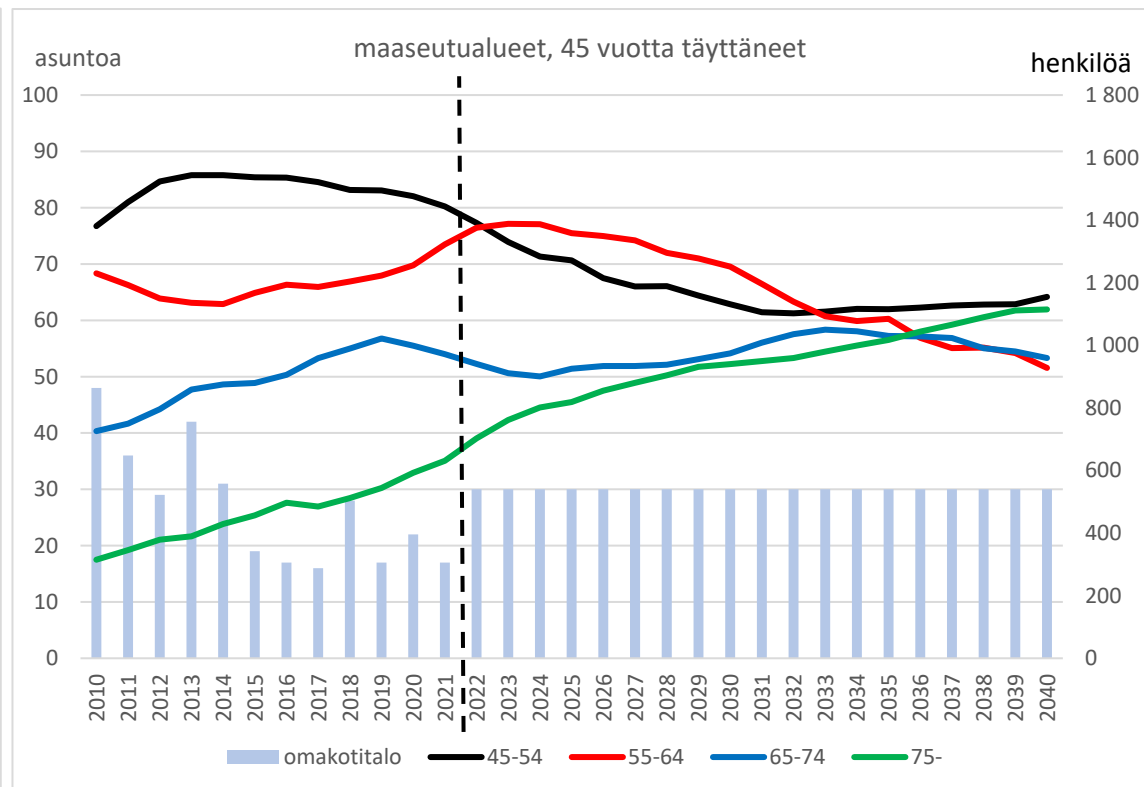
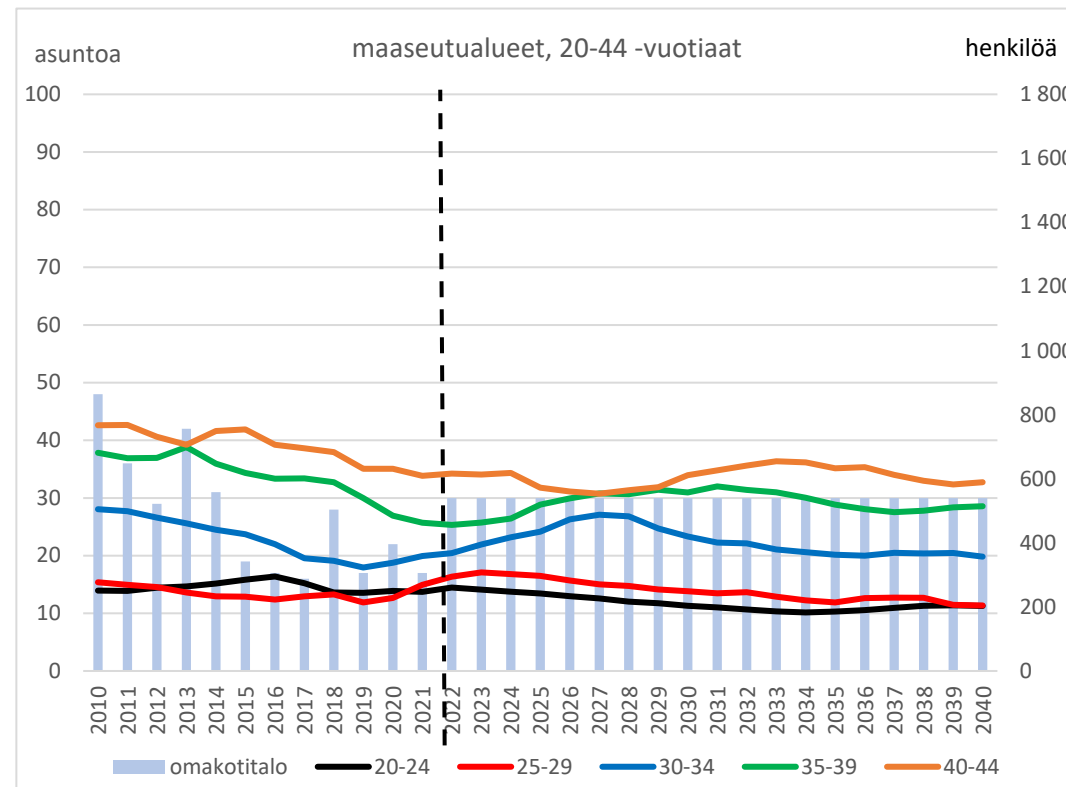
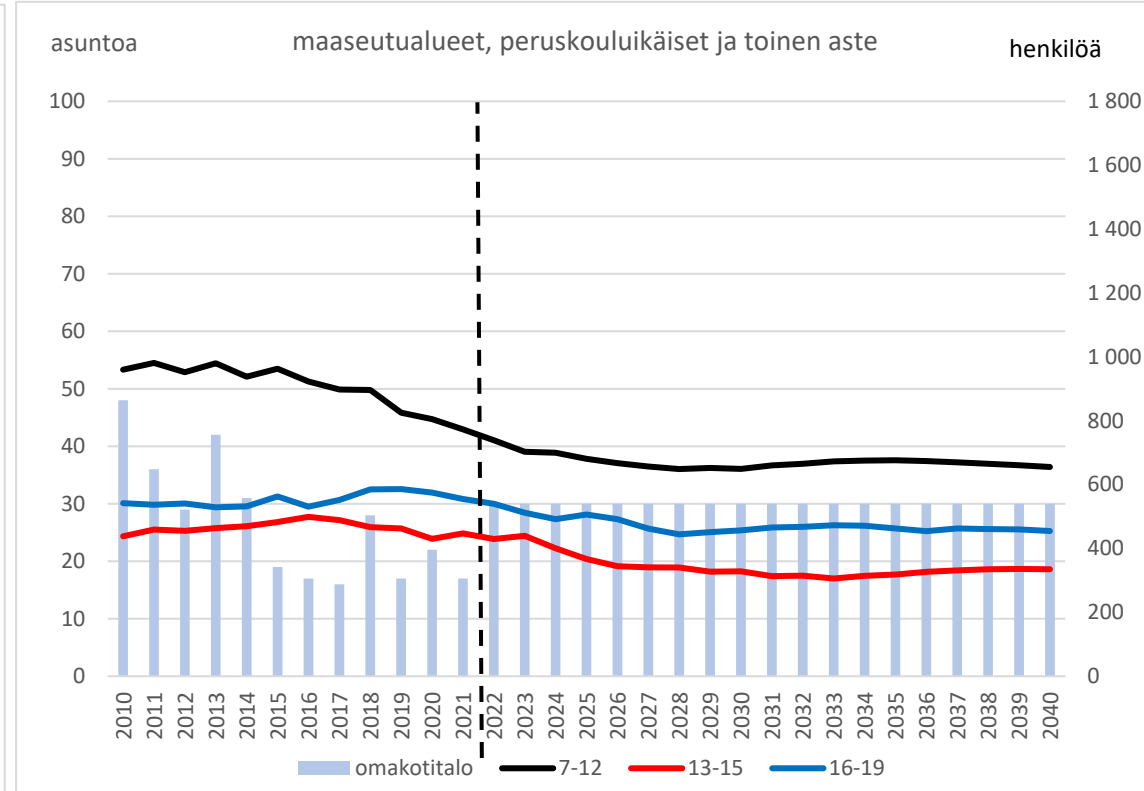
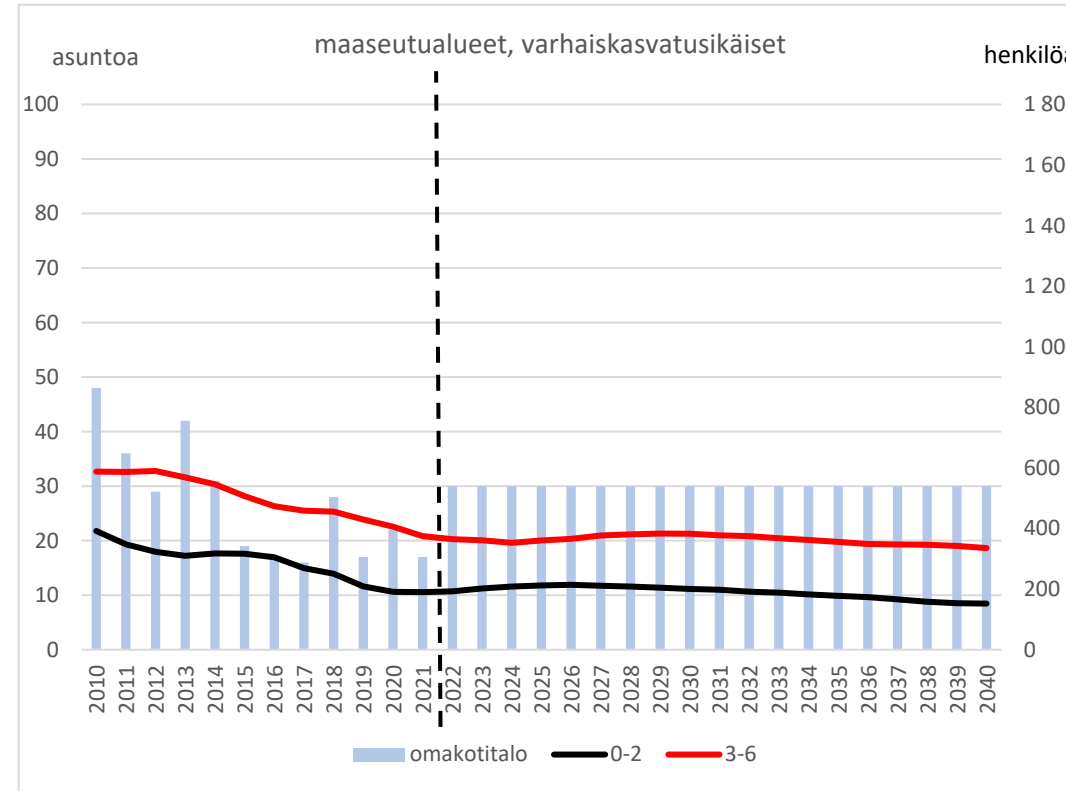
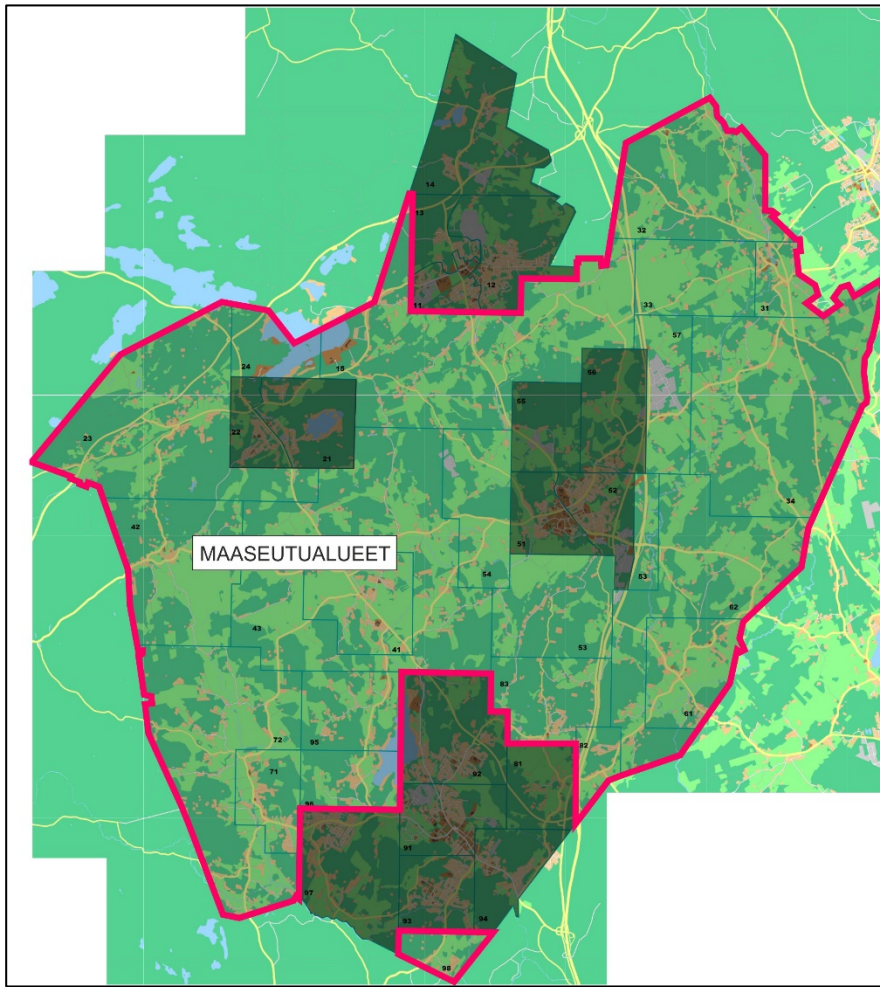

Merkittävin osa Nurmijärven asukasmäärän kasvusta on kohdistunut Klaukkalaan ja alueen aseman odotetaan pysyvän vahvana. Klaukkalan uuden Vanha-Klaukan pientalovaltaisen alueen odotetaan kasvattavan alueen lasten määrää. Samoin myös 2020-luvulla rakentuvan Jokimetsän pientaloalueen odotetaan houkuttelevan lapsiperheitä. Paikalliset erot väestöryhmien kehityksessä ovat kuitenkin suuria. Klaukkalan rakentumisessa korostuu myös kerrostalotuotanto, mutta 2010-luvun loppupuolen kiivaan kerrostalorakentamisen odotetaan tasaantuvan 2020-luvulla. Vaikka 2020-luvulla Klaukkalan asuntotuotannossa korostuu lapsiperheitä houkutteleva pientalorakentaminen, on myös Klaukkalan väestö ikääntymässä. 2020-luvulla kasvaa eniten 65 vuotta täyttäneiden ikäryhmä.

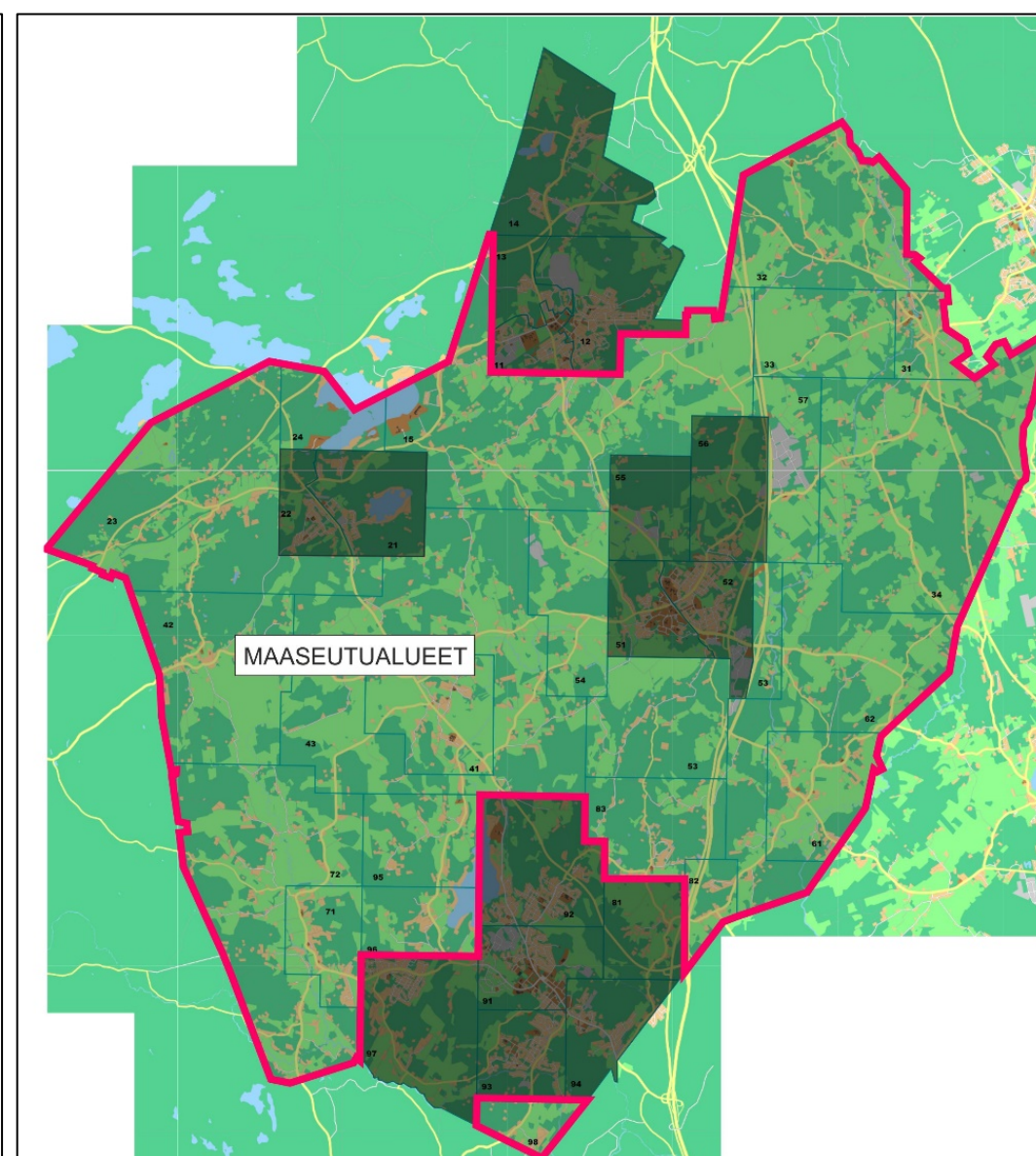
Pitkän aikavälin osalta Klaukkalan rakentuminen perustuu vuonna 2016 hyväksytyyn Klaukkalan osayleiskaavaan.

6 Maaseutualueet

Maaseutualueiden väestökehityksen arvioita vuoteen 2040															valmistuneet/arvio valmistuvista asunnoista
	0-2	3-6	7-12	13-15	16-19	20-24	25-29	30-34	35-39	40-44	45-54	55-64	65-74	75-	omakotitalo
2010	392	588	960	438	542	251	277	505	681	767	1381	1230	726	315	48
2011	348	587	981	459	537	250	269	499	664	768	1458	1193	750	346	36
2012	323	590	952	455	541	260	262	479	665	731	1524	1150	796	379	29
2013	310	569	980	464	529	264	245	461	699	706	1544	1136	859	390	42
2014	318	546	938	470	532	273	233	441	647	749	1544	1132	875	429	31
2015	317	507	963	483	563	285	232	427	618	754	1537	1168	880	457	19
2016	305	474	923	499	531	295	223	396	600	706	1536	1194	906	497	17
2017	269	459	898	489	552	274	233	352	601	695	1522	1187	959	485	16
2018	251	456	896	467	585	245	239	344	589	683	1497	1204	990	512	28
2019	209	430	825	463	586	244	214	323	540	631	1495	1223	1022	544	17
2020	191	406	805	430	575	250	228	338	485	631	1477	1256	999	593	22
2021	190	375	773	447	555	247	269	359	463	609	1444	1323	972	631	17
2022	193	365	739	430	540	261	294	368	456	616	1392	1376	941	703	30
2023	202	361	703	440	512	254	308	395	463	613	1330	1388	911	761	30
2024	208	353	700	401	492	248	303	417	476	618	1284	1387	901	801	30
2025	212	360	681	367	506	242	297	435	519	572	1271	1359	925	819	30
2026	214	366	667	344	492	233	283	473	539	560	1215	1349	934	855	30
2027	211	377	657	341	462	227	270	488	554	553	1188	1336	934	881	30
2028	208	381	649	340	444	217	265	483	552	564	1189	1296	938	904	30
2029	205	383	652	328	451	212	255	445	566	574	1159	1278	956	931	30
2030	201	383	649	328	457	204	249	420	557	611	1131	1252	974	940	30
2031	198	378	660	313	466	199	243	401	576	626	1106	1196	1009	950	30
2032	191	375	665	315	468	192	246	398	565	641	1102	1140	1036	960	30
2033	188	368	672	306	473	186	232	379	558	655	1108	1093	1050	980	30
2034	182	362	675	314	471	183	221	371	541	651	1117	1078	1045	999	30
2035	178	356	676	318	463	186	214	363	519	633	1116	1085	1030	1018	30
2036	174	349	674	327	454	190	228	360	505	636	1121	1024	1029	1044	30
2037	166	348	670	332	463	197	229	369	496	612	1128	991	1023	1066	30
2038	158	347	665	335	461	203	229	367	501	594	1130	993	991	1090	30
2039	154	343	660	336	460	205	206	368	511	582	1131	976	981	1112	30
2040	152	336	655	335	455	203	204	357	514	589	1155	928	960	1115	30

Nurmijärven maaseutualueiden paikallisen väestökehityksen vuotuiset muutokset ovat olleet sahaavia – kasvu vuotta seuraava asukas pohjaa pienentävä vuosi ja toisinpäin. Koko alueella väestökehityksen trendi on kuitenkin ollut laskeva. Korona-ajan myötä väestömäärän väheneminen kuitenkin hidastui. Korona-ajan mukanaan tuomien muutosten odotetaan näkyvän koko alueen pienten lasten määrän maltillisena kasvuna 2020-luvun alkupuolella. Paikalliset erot ovat kuitenkin suuria. Myös Nurmijärven maaseutualueet ovat ikääntymässä. 2040-luvulle tultaessa 75 vuotta täyttäneiden asukkaiden odotetaan muodostavan alueen yhden suurimmista ikäryhmistä.

Väestölaskelman taustalla vaikuttavia tekijöitä

1 Käsitteitä, määritelmiä ja taustaa

Nurmijärven kunnan väestönkehityksestä on laadittu väestölaskelma vuosille 2022–2040. Vaikka tulevaisuuden ennustaminen sisältää paljon epävarmuutta, on väestönkehityksen ennakointia kuitenkin syytä tehdä. Tämä antaa kunnalle mahdollisuuden reagoida etupainotteisesti ja riittävän ajoissa toimintaympäristön oletettuihin kehityskuluihin sekä muuttuviin palvelutarpeisiin.

Jotta palvelutuotannon ja verotulojen osalta voidaan varautua, talousarvion ja suunnitelmien tulee perustua mahdollisimman todennäköiseen väestönkehitykseen lähivuosille. Nurmijärven kunnan väestölaskelma 2022–2040 on yhdistelmä väestöennustetta ja väestösuunnitetta.

Väestöennusteet ovat väestönkehitykseen vaikuttavien tekijöiden menneeseen kehitykseen perustuvia laskelmia, joihin ei sisälly ennusteen laatijan suunnittelemaa väestönkehitystä eikä aluepoliittista tahdonilmaisua. Esimerkiksi Tilastokeskuksen väestöennuste on laskennallinen ennuste, jossa väestön tuleva määrä ja rakenne lasketaan ikäryhmittäisten syntyvyys-, kuolevuus- ja muuttokerrointen avulla. Kertoimet on laskettu viime vuosien väestönkehityksen perusteella. Ennusteessa ei arvioida taloudellisten, odotettavissa olevan rakentamisen, sosiaalipoliittisten, aluepoliittisten tms. tekijöiden vaikutusta väestönkehitykseen.

Väestösuunnitteet ovat päätettyihin tai suunniteltuihin poliittisiin toimintalinjoihin perustuvia väestönkehityksen suunnitelmia ja kuvaavat usein tavoitteellista kehityskulkua.

Väestölaskelma ei ole pelkkä ennuste, sillä se sisältää menneeseen kehitykseen perustuvien tarkasteluiden lisäksi myös vireillä oleviin ja kunnallistekniikan rakentamissuunnitelman mukaisesti alkaviksi arvioituihin rakentamishankkeisiin sekä kaavavarantoon ja asemakaavoitusohjelman mukaisiin asemakaavoihin perustuvia väestönkehityksen tarkasteluja. Näin ollen väestölaskelma perustuu lähivuosien osalta arvioitun asuinrakentamiseen ja valmistuvien asuntojen mahdollistamaan väestönkasvuun. Laskelman loppukausi perustuu arvioon valmistuvista asunnoista tulevaisuudessa käyttöön otettavilla alueilla. Tässä yleiskaavat ovat keskeisessä roolissa, sillä ne ohjaavat pitkän tähtäimen maankäytön suunnittelua.

Väestölaskelmat laaditaan FT Timo Halmeen laatimalla väestöennustemallilla. Malli käyttää lähtötietona kunnan oman rekisterin paikkatietoja asuntorakentamisesta sekä väestömuutoksista. Lisäksi pohjalla on Tilastokeskuksen väestö-, perheasema-, asuntokunta- ja asuntotilastoja.

Väestönkehityksen tarkastelu ei ole vain laskennallista, matemaattista, ennustamista. Väestölaskelman rakentamisen taustalla vaikuttaa myös joukko yhteiskunnallisia tekijöitä. Väestölaskelman rakentamisessa on otettu huomioon seuraavia muutostekijöitä:

- kaupungistuminen
- väestön ikääntyminen
- ikäluokkien pieneneminen suhteessa toisiinsa (perheenperustamiskään tulossa Suomen kaikkien

- aikojen pienimmät ikäluokat)
- asuntokuntien koon pieneneminen
- syntyvyyden pysyminen matalana
- ensisynnyttäjien keski-ikä nouseminen
- asumispreferenssien muutokset/toteuttamisen mahdollisuudet
- rakentamisen trendit
- rakentamisen hinta
- talouden tila ja inflaation kehitys
- liikkumisen kustannukset
- ympäristökysymykset

1.1 Kaupungistuminen

Kaupungistuminen ei ole uusi ilmiö, mutta muuhun maailmaan verrattuna Suomi on kaupungistunut verraten myöhään. Suomen kaupungistuminen alkoi vasta 1960–1970-luvuilla, joka liittyi yhteiskunnan vaurastumiseen ja hyvinvointivaltion rakentamiseen. Toinen merkittävä tekijä on elinkeinorakenteen muutos, joka oli erityisen voimakas 1960-luvulla, jolloin merkittävä osa työvoimasta siirtyi alkutuotannosta töihin teollisuuteen sekä myös palvelualoille. Keskittymis- ja kaupungistumiskehitys sekä kasvukeskuksien tiivistyminen jatkuu sekä maailmalla että Suomessa kiihtyvänä.

1.2 Väestön ikääntyminen

Väestön ikääntymisellä tarkoitetaan tavallisimmin yli 65-vuotiaiden osuuden kasvua väestössä. Kyseessä on ainutlaatuinen, globaali ilmiö maailman historiassa. Väestö ikääntyy käytännössä kaikissa teollisuusmaissa, ja vastaava kehitys on nähtävissä myös monissa kehitysmaissa. Väestön ikääntymiseen vaikuttaa eliniän pidentymisen lisäksi myös syntyneiden lasten määrän väheneminen. Taustalla vaikuttavatkin hedelmällisyydessä pitkään tapahtuneet muutokset. Väestön ikääntymistä ei voi pysäyttää, vaan sen seurauksiin pitää sopeuta. Työikäisen väestön osuus pienenee tulevaisuudessa ja huoltosuhte heikkenee. Väestöllisen huoltosuhteen alueittaiset ja kuntakohtaiset erot ovat kuitenkin suuria.

Koko maan tasolla monilla reuna-alueilla ikärakenteen muutos on parhaillaan käynnissä. Seuraavien vuosien ja vuosikymmenien aikana ikärakenteen muutos näkyy erityisesti kunnissa, jotka ovat kasvaneet ja vaurastuneet suurten kaupunkien naapureina. Nurmijärven 2000-luvun alun hyökyaaltomainen kuntaan muutto näkyy tänä päivänä kunnan ikärakenteessa: vuonna 2021 Nurmijärven suurin yksittäinen ikäluokka on 50–54-vuotiaat eli 2000-luvun alussa kuntaan kolmekymppisinä muuttaneet. Lähitulevaisuudessa ikääntyneiden ja vanhusväestön osuus korostuu Nurmijärvellä entisestään syntyvyyden pysytellessä maltillisena sekä ikäluokkien koon pienessä suhteessa toisiinsa.

1.3 Asuntomarkkinoiden muutos, asumispreferenssien muutokset/toteuttamisen mahdollisuudet

Väestön ja aluerakenteen muutokset ovat tekijöitä, jotka ovat viime aikoina ohjanneet eniten asuntomarkkinoiden kehitystä, erityisesti tarkasteltaessa uudisasuntotuotantoa. Myös lähitulevaisuudessa asuntojen kysyntä painottuu ennen kaikkea kasvaville alueille, mikä vaikuttaa siihen, missä asuntoja rakennetaan ja miten hinnat kehittyvät eri alueilla.

2010-luvun loppupuolen asuntomarkkinoiden muutosten ennusteissa korostui kaupungistumisen vahva jatkuminen sekä suurimpien kaupunkikeskukset korostuminen. Tämä tarkoittaa sitä, että osa entisistä kasvukesuksista putoaa kyydistä ja erot alueiden välillä kasvavat kiihtyvällä vauhdilla. Myös aluekehityksen konsulttitoimisto MDI julkaisi 2010-luvun lopulla edellä kuvattua kehitystä tukevia tuloksia alueellisen väestökehityksen osalta.

2020-luvulle tultaessa koronaviruspandemia vaikutti voimakkaasti yhteiskunnallisiin kehityskulkuihin. Poikkeusaika muutti erityisesti pientalojen asuntomarkkinaa, kun etätyö toi osalle väestöstä vaihtoehtoja asumiseen. Erityisesti kaupungit kuuluivat koronaviruksesta aiheutuneiden oireiden riskiryhmään ja pahin isku osui pääkaupunkiseudulle. Muuttoliike liikkutti ihmisiä pääkaupunkiseudulta kehyskuntiin ja myös muihin Suomen kasvukeskuksiin. Korona-ajan muuttoliiketilastojen valossa voidaan todeta, että korona-aikana liikkeelle lähtivät ne, jotka olivat jo pidemmän aikaan harkinneet muuttoa. Suurella todennäköisyydellä liikkeelle lähtijöillä on ollut kyteviä asumisen toiveita ja elämän unelmia, joita ei aiemmin ole ollut mahdollista toteuttaa. Korona-ajan aikaansaama etätyön räjähdysmäinen kasvu ja suoranainen pakko mahdollistivat osaltaan asumisen toiveiden ja unelmien toteuttamisen. Etätyö on myös juurtunut osaksi uutta työntekemisen kulttuuria, joka mahdollistaa muutoksen pysyvyyttä.

Korona-aika ei kohdellut väestöä kuitenkaan tasapuolisesti. (Lähes) paikkaan sitomaton työnteko etätyön muodossa toi asumisen toiveiden ja elämän unelmien toteuttamisen erityisesti tietotyöläisille. Tällä väestöryhmällä on myös lähtökohtaisesti paremmat taloudelliset mahdollisuudet toteuttaa asumisen toiveita. Muuttoliikkeen rakenteen muutokset saattavat voimistaa Helsingin seudun segregaatiokehitystä, etenkin jos muutokset ovat pidempiaikaisia. Työllisten, korkeakoulutettujen sekä keski- ja suurituloisten voimistunut lähtömuutto pääkaupunkiseudulta Helsingin seudun kehyskuntiin sekä muuhun maahan voimistaa paitsi kuntien sisäistä segregaatiokehitystä myös Helsingin seudun sisäisiä eroja.

1.4 Asuntorakentamisen näkymät, talouden tila

Suomen hypoteekkiyhdistyksen arvion mukaan asuntomarkkinat astelevat epävarmasti eteenpäin, kun ennätyksellinen työllisyys, vahvat talouspuskurit ja nousevat palkat tukevat tilannetta, mutta samalla raju inflaatio iskee sekä käytettävissä oleviin tuloihin että tuo tullessaan korkeimmat korot kymmeneen vuoteen. Inflaatio on nostanut rakennuskustannuksia ja samalla rahoitus kiristyy. Lisäksi Venäjän hyökkäys Ukrainaan toi asuntokauppaan ja asuntorakentamiseen epävarmuutta. Sota lisää huolia etenkin ostajien ja rakentajien osalta.

Tilanteen ja tulevaisuuden epävarmuus on näkynyt myös Nurmijärven omakotitalorakentamisessa keväällä ja kesällä 2022. Erityisesti Vanha-Klaukan uudella asuinalueella luovutettujen omakotitalotonttien rakentuminen on ollut hidasta. Alueen rakentumisvauhdin ennustamisen vaikeus näkyy myös koko Klaukkalan alueen väestökehityksen ennustamisen haasteena.

1.5 Perheiden määrän väheneminen, syntyvyyden pysyminen matalana sekä ensisynnyttäjien keski- iän nouseminen

Vaikka perheiden määrä on Suomessa koko ajan kasvanut, on vuoden 2013 jälkeen määrän vuosittainen kasvu merkittävästi pienentynyt. Erityisesti lapsiperheiden määrä on jatkuvasti pienentynyt. Tämä kertoo lähinnä siitä, että perheiden täysi-ikäistävien lasten ikäluokat ovat suurempia kuin uudet syntyvät ikäluokat.

Väestöliiton Perhebarometrissa 2017 selviää, että ensimmäisen lapsen hankinta siirtyy yhä myöhäisemmäksi. Lapsia myös halutaan aiempaa vähemmän, yksilapsisten perheiden suosio kasvaa ja lapsettomuuden ihanne on kohonnut. Sopivan kumppanin puute, nuorten aikuisten kasvanut tarve elää ensin nuoruutta ja työmarkkinoiden epävarmuus selittävät lastenhankinnan lykkäämistä yhä pidemmälle. Muut mielenkiinnonkohteet sekä elämäntyylistä luopumisen pelko ovat nousseet sekä nuorilla naisilla että nuorilla miehillä selvästi tärkeämmäksi syyksi siirtää vanhemmaksi tuloa 2010-luvulla. Myös epävarma työmarkkina-asema, työn ja perheen yhteensovittamisen haasteet, työttömyys tai työttömyyden uhka saavat nuoret aikuiset siirtämään lastenhankintaa myöhemmäksi tai luopumaan vanhemmaksi tulosta tai seuraavan lapsen hankinnasta kokonaan. Vapaaehtoinen lapsettomuus voi myös olla eettinen ja moraalinen valinta.

Korona-aika rikkoi kuitenkin hetkellisesti kehityksen kulkua. Koko maan tasolla korona-ajan syntyvyyden maltillista nousua selitti toisien ja kolmansien lapsien syntyminen kolme- ja nelikymppisille äideille. Esikoisten osalta lapsia hankkivat ne kolmekymppiset, jotka aikaisemmin lykkäsivät lastenhankintaa ja osaltaan saivat aikaan syntyvyyden notkahduksen. Esikoisten osalta niin sanottua loppukiriä oli näkyvissä 35–39-vuotiaissa synnyttäjissä.

Korona-ajan syntyvyyden pienestä kasvusta huolimatta Suomen ja myös Nurmijärven syntyvyys on edelleen alhainen. Nurmijärven syntyvyys koheni vuonna 2021, mutta tätä seuraava vuosi 2022 jää jo jälkeen vuoden 2021 tasosta. Osaltaan tämä antaa viitteitä syntyvyyden kohenemisen hetkellisyydestä sekä tukee tulkintoja siitä, miten erityisesti esikoisten osalta lapsia hankkivat aiemmin perheellistymistä lykänneet henkilöt.

Lähteet

- "Ei voi sanoa, että vauvabuumi enää jatkuisi", sanoo asiantuntija – korona-ajan vauvat ovat ruuhkauttaneet neuvolat ja synnytys sairaalat (2021). Yle Uutiset 21.9.2021
< <https://yle.fi/uutiset/3-12102755>>
- Ennuste vuodelle 2040: Suomessa on vain kolme kaupunkiseutua, jotka kasvavat – muu maa näivetty (2019). Helsingin sanomat 22.2.2019.
< <https://www.hs.fi/talous/art-2000006010150.html>>
- Houkuttaako Nurmijärvi-idylli taas? Muuttoliike jakaa kehyskunnat voittajiin ja häviäjiin (2017). Yle Uutiset 29.10.2017
< <https://yle.fi/uutiset/3-9898476>>
- Hypon asuntomarkkinakatsaus Q1/2022 (20122). Suomen hypoteekkiyhdistys.
< www.hypo.fi/wp-content/uploads/2022/05/Hypon-Asuntomarkkinakatsaus_2-2022.pdf>
- Hypon asuntomarkkinakatsaus Q2/2022 (20122). Suomen hypoteekkiyhdistys.
< www.hypo.fi/wp-content/uploads/2022/03/Hypon-Asuntomarkkinakatsaus_1-2022.pdf>
- Isäksi ja äidiksi tullaan aina vain myöhempään – keskimääräinen ensisynnytysikä jopa 34 vuotta (2015). Yle, Uutiset. 6.3.2015
< <https://yle.fi/uutiset/3-7847099>>
- Kaupunkipolitiikkaan koronälääkkeet (2021). Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI.
< www.mdi.fi/wp-content/uploads/2022/05/kaupunkipolitiikan-tiekartta5-mdi-digi-210326.pdf>
- Korona-aika sai monet muuttamaan isojen kaupunkien kehyskuntiin, mutta asuntojen hinnat kasvukeskuksissa ovat jatkaneet nousuaan (2021). Yle Uutiset 19.8.2021
< <https://yle.fi/uutiset/3-12064348>>
- Koronakriisi sai suomalaiset muuttamaan suurista kaupungeista maaseutumaisiin kuntiin – "Ilmiö on poikkeuksellinen", sanoo muuttoliiketutkija (2021). Yle Uutiset 17.8.2020
< <https://yle.fi/uutiset/3-11494111>>
- Kortteinen, M., M. Lankinen & M. Vaattovaara (1999). Pääkaupunkiseudun kehitys 1990-luvulla: Kohti uudenlaista eriytymistä. *Yhteiskuntapolitiikka* 64(5–6), 411–422.
< <https://julkari.fi/bitstream/handle/10024/100724/9956kortteinen.pdf?sequence=1>>
- Kysely: Yhä useampi suomalainen kannattaa tiivistä, kaupunkimaista rakentamista – suuri osa haluaa silti omakotitaloon pois keskustasta (2017). Helsingin sanomat. 4.6.2017
< <http://www.hs.fi/kotimaa/art-2000005240244.html>>

- Laakso, S. & H. Loikkanen (2018). Kaupungistuminen – viimeaikainen ilmiö vai pitkään jatkunut kehityskulku? *Kvartti* 1/2018.
<<https://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/kaupungistuminen-viimeaikainen-ilmio-vai-pitkaan-jatkunut-kehityskulku>>
- Laakso, S. & H. Loikkanen (2004). *Kaupunkitalous: johdatus kaupungistumiseen, kaupunkien maankäyttöön sekä yritysten ja kotitalouksien sijoittumiseen*. 427 s. Gaudeamus, Tampere
- Lapintie, Kimmo (2008). Ilmastonmuutos ja elämän virta. *Yhdyskuntasuunnittelu* 46(1), 24–39.
<<http://www.yss.fi/yks2008-lapintie.pdf>>
- Lilius, Johanna (2009). Lapsiperheet kaupungin keskustassa. *Yhdyskuntasuunnittelu* 47(2), 44–49.
- Luukkainen, Paavilainen, Vuorio (2021). Poikkeusaika muutti pientalojen asuntomarkkinaa – etätyö toi osalle vaihtoehtoja asumiseen. *Tieto & Trendi*, 25.5.2021
<<https://www.stat.fi/tietotrendit/artikkelit/2021/poikkeusaika-muutti-pientalojen-asuntomarkkinaa-etatyto-toi-osalle-vaihtoehtoja-asumiseen/>>
- Maakunnittaiset ennusteet. Kooste MDI:n maakuntien väestöennusteesta vuoteen 2040 (2019). Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI
<http://www.mdi.fi/content/uploads/2019/03/maakunnittainen_ennuste.pdf>
- Manner-Suomessa kolme kasvavaa maakuntaa vuoteen 2040 mennessä (2019). Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI. 15.3.2019
<<http://www.mdi.fi/ennuste2040/>>
- Miksi vanhemmuutta lykätään? Nuorten aikuisten näkemyksiä lastensaannista. Väestöliiton perhebarometri 2017. Väestöliitto.
<<http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/26d90dd39d48f721efd8af402e751686/1536926910/application/pdf/7659544/vanhemmuutta%20lyka%CC%88ta%CC%88a%CC%88n%20netti%20iso.pdf>>
- Miksi syntyvyys laskee? Suomalaisten lastensaantiin liittyviä toiveita ja odotuksia –barometrissa (2015). Väestöliiton Perhebarometri 2015. Väestöliitto.
<http://vaestoliitto-fi-bin.directo.fi/@Bin/ed5213899cbdab96ff76ca5e0c9cc311/1503143128/application/pdf/4876090/Perhebarometri2015_netti.pdf>
- Mustonen, Pekka & Taru, Lidblom (2016). Kantakaupungissa asuu tyytyväisiä lapsiperheitä. *Kvartti*.
<<http://www.kvartti.fi/fi/artikkelit/kantakaupungissa-asuu-tyytyvaisia-lapsiperheitä>>
- Mäenpää, Pasi (2008). Avara urbanismi. Yritys ymmärtää suomalainen kaupunki toisin Teoksessa: Asuttaisiinko toisin? Kaupunkiasumisen uusia konsepteja kartoittamassa 21–47. *Yhdyskuntasuunnittelun tutkimus- ja koulutuskeskuksen julkaisuja B 95*.
- Perheiden määrän kasvu aiempaa hitaampaa (2017). Tilastokeskus, Suomen virallinen tilasto (SVT): Perheet (verkkojulkaisu).
<http://www.stat.fi/til/perh/2016/perh_2016_2017-05-26_tie_001_fi.html>

Ruotsalainen, Kaija (2013). Väestö vanhenee – heikkeneekö huoltosuhde?. Tilastokeskus.

< http://www.stat.fi/tup/vl2010/art_2013-02-21_001.html>

Silventoinen, Karri (2015). Väestön ikääntyminen on Suomen tulevaisuuden haaste. Uutistamo.

< <https://www.uutistamo.fi/vaeston-ikaantyminen-on-suomen-tulevaisuuden-haaste/>>

Sternberg, Mats (2017). *Helsingin seudun 1960- ja 1970-lukujen lähiöiden sosioekonominen ja demografinen kehitys vuoden 1990 jälkeen*. Helsingin kaupungin tietokeskuksen tutkimuksia 2017:1. Väitöskirja.

< https://www.hel.fi/hel2/tietokeskus/julkaisut/pdf/17_06_07_Tutkimuksia_1_Stjernberg.pdf>

Sytykkeitä 2020 kaupunkipolitiikkaan (2020). Kuntaliitto ja Aluekehittämisen konsulttitoimisto MDI.

< www.kuntaliitto.fi/sites/default/files/media/file/Sytykkeit%C3%A4%202020%20kaupunkipolitiikkaan_Kaupunkiin-raportti_Kuntaliitto_10-9-2020.pdf>

Vain 90 vauvaa enemmän kuin huonoimpaan aikaan – Alkuvuoden syntyvyys romahti jälleen lähelle pohjalukemia (2021). Helsingin sanomat 10.5.2022.

< <https://www.hs.fi/kotimaa/art-2000008805985.html>>

Väestörakenteen muutos vähentää työvoimaa ja työllisten määrää (2016). Euro & talous 3/2016

< <https://www.eurojatalous.fi/fi/2016/3/vaestorakenteen-muutos-vahentaa-tyovoimaa-ja-tyollisten-maaraa/>>